

POMURSKI VESTNIK

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE
DELOVNEGA LJUDSTVA
ZA POMURJE

Leto IX. — Štev. 6

Murska Sobota, 14. februarja 1957

Cena din 10.—

Zasedanje obeh zborov OLO Sobota

Z majhnimi gozdnimi površinami je težko gospodariti

V Pomurju imamo zelo malo gozda. Dosedanje gospodarjenje z gozdovi je bilo zelo nesmotno. Če ne bo kmalu dovolj odločnih ukrepov, bomo ostali v Pomurju čez trideset let brez gozdov. Pomanjkanje gozdnih površin nam povzroča že zdaj hude skrbi. Zaradi tega poznamo pri nas sušna poletja, spomladi in jeseni pogoste lokalne poplave, v hribovitih predelih pa ob močnem deževju tudi hudourniška razdejanja.

Mnogo preglavic delajo gozdni upravi pri OLO majhne gozdne površine, s katerimi je zelo težko gospodariti. To se pozna zlasti pri sečnji. Gozdov zasebne lastnine je veliko več kot državnih, vendar so izdatki za te gozdove znatno večji

- Strokovnjaki si veliko obetajo od topolov
- Ljudski odbori: iščite pomoč pri strokovnjakih

V soboto je bila v hotelu »Zvezda« skupna seja obeh zborov Okrajnega ljudskega odbora Murska Sobota. Na dnevnem redu je bilo poročilo o delu uprave za gozdarstvo OLO, ki ga je prebral ing. Zarko Bernetič in volitve sodnikov — porotnikov za okrajna sodišča, okrožno in gospodarsko sodišče. Po seji je bil sestanek kluba odbornikov, kjer so obravnavali smernice za sestavo družbenega plana okraja in občin. Ta razprava se bo nadaljevala v klubih ljudskih odbornikov po občinah.

kot dohodki gozdnega sklada. Tako gre mnogo sredstev, zbranih iz državnih gozdov, v korist zasebnih. Pri delitvi sredstev gozdnega sklada doslej ni bilo družbenega upravljanja ali vsaj sodelovanja ljudskih odborov. Ta problem je treba čimprej rešiti.

Zaradi kritičnega položaja pomurskih gozdov bo ostal delež, ki pripada republiškem gozdarskemu skladu v Pomurju, tak, da bo ostalo v korist gozdarstva v Pomurju 80 milijonov namesto predvidenih 67. Napredek gozdarstva naše pokrajine terja sicer mnogo več sredstev, vendar je mogoče marsikaj storiti tudi z drugačnimi ukrepi. Se vedno preveliko porabo drv za kurjavo je mogoče omejiti iz večjo porabo premoga, z intenzivnejšo elektrifikacijo in boljšo organizacijo gozdarske službe, kar se odraža v pravočasni izdaji sečnih dovoljenj.

Strokovnjaki si med drugim veliko obetajo od sajenja topolov, ki lahko prinašajo letno stotimilijonske dohodke, zato ker hitro in visoko rastejo. Takšen gospodarski učinek je mogoče doseči v prihodnjih tridesetih letih, toda zato so najprej potrebne primerne drevesnice.

Vse te in podobne probleme je potrebno v bodoče reševati skupno z ostalimi kmetijskimi problemi. Zaradi tega naj v bodoče kmetijski in gozdarski strokovnjaki sodelujejo tako v izdelovanju načrtov za pospeševanje kmetijstva kot v razdeljevanju sredstev gozdnega sklada in tudi pri urejanju katastra, kjer je še vedno mnogo spornih vprašanj. Tako marsikdaj težko povemo, kaj je kmetijski in kaj gozdni površina. Pri reševanju slednjega so prizadeti predvsem ljudski odbori, ki često ne iščejo pomoči pri strokovnjakih.

Pri vsem tem je potrebno neprenehoma misliti tudi na izboljšanje gozdarske službe, ki je glede na pestrost predpisov o zaščiti gozdov dokaj birokratska. Zaradi vsega tega in zato, ker je gozd donosen šele po desetletjih, kmetje slabo gospodarijo z gozdovi in ne vedo primerne ceniti vrednosti gozda za celotno gospodarstvo pokrajine. Da zaradi takšne kratkovidnosti Pomurje ne bi v prihodnosti trpelo še večje gospodarske škode z manjšanjem gozdnih površin, je treba temu problemu posvetiti veliko več pozornosti.

39 milijonov din okrajnih sredstev za vodne skupnosti

Vodne skupnosti bodo dobile letos iz okrajnih sredstev 39 milijonov din. Od tega odpade 30 milijonov na razbremenilni kanal Ledava-Mura, 6 milijonov za načrte in 3 milijone za dela na Ščavnici. Predhodno pa je treba ustanoviti vodno skupnost za ta predel, o čemer se morata sporazumeti predvsem občini Lutomer in G. Radgona.

Posebno mesto ima regulacija Mure. Za to delo bo letos na razpolago čez 46 milijonov din. Iz prejšnjih let je ostalo še precej sredstev za melioracije in podobna dela v Jugoslaviji. Od tega odpade na Slovenijo 26 milijonov. Za dela na Muri je torej mogoče pričakovati še naslednjih 8 milijonov din. Zvezni ljudski poslanec Ivan Kreft je na zasedanju obeh zborov OLO predlagal, naj zvezna ljudska poslanka Vanek Siftar in Miloš Ledinek posredujejo v tem smislu pri Zveznem izvršnem svetu.

Občni zbor Obrtne zbornice za soboški okraj USPEŠEN POMENEK O PROBLEMIH OBRTI

V nedeljo je bila v dvorani Obrtnega doma v Soboti letna skupščina okrajne obrtne zbornice za soboški okraj. Med ostalimi gosti se je skupščine udeležil tudi član Izvršnega sveta LRS Julij Beltram.

Upravni odbor obrtne zbornice za soboški okraj je podal obširno poročilo o svojem delovanju že na občinskih konferencah obrtnikov, zato so podrobnosti na nedeljskem občnem zboru izostale.

Občinske konference so bile polnoštevno obiskane in so se jih udeležili tudi predstavniki ljudskih odborov in političnih organizacij, kar so na letni skupščini ocenili kot razveseljiv pojav, ki kaže na to, da v naših občinah vse bolj vrednotijo obrt kot pomemben gospodarski činitelj, ki se bo lahko ob njihovi podpori še bolj okrepi. Taka težnja je potrebna tudi pri sestavljanju družbenega plana za obrt. Obč. LO naj bi še bolj tesno sodelovali z obrtno zbornico kot predstavnikom proizvajalcev, kajti samo tako bodo načrti tudi realni in prilagojeni resnični zmogljivosti obrti v posameznih okoliših in okraju.

Trgovina je preslabo založena s surovinami in potrebščinami za obrtnike, saj jih morajo nabavljati

v oddaljenih središčih, zato so že lani hoteli ustanoviti obrtniško nabavno-prodajno zadrugo s sedežem v M. Soboti. Specializirane obrtniške zadruge pa so v sedanjih razmerah že preživele svojo vlogo in jih bo potrebno reorganizirati. Na skupščini so menili, naj bi se zbornica bolj posluževala uslug in posredovanj republiškega zavoda za napredek obrti (kooperacija dela med posameznimi obrtnimi obrati, posredovanje kakovostnih in iskanjih obrtniških izdelkov na domači in tuji trg itd.). Se naprej pa bi do prizadevali, da bi čimprej dogradili obrtniški dom v M. Soboti. Dozidani prostori naj bi služili zbornici za še uspešnejše delovanje in vajenski šoli, ki naj bi se v do-

(Nadaljevanje na 3. strani)

Za elektrifikacijo Goričkega

Po prizadevanju zveznega ljudskega poslanca Ivana Kretta je bila nedavno pri Gradu komisija strokovnjakov, ki je proučila možnosti gradnje razdelilnika in elektrifikacije Goričkega. V kratkem bo pri Gradu posvetovanje o elektrifikaciji tega dela pokrajine. Na tem posvetovanju bo tov. Kreft pojasnil, kakšne so možnosti za izvršitev tega dela. Trenutno vemo, da je mogoče dobiti ustrezna sredstva s posojilom, toda to samo za daljnjo delo in razdelilno postajo, za vaško omrežje pa bodo morali poskrbeti vaščani sami.

K razpravi o letošnjem družbenem planu

V klubih ljudskih odbornikov se je začela razprava o osnovnih smernicah gospodarske politike v Pomurju. To je razprava o družbenem planu za letošnje leto. Številke, ki sestavljajo družbeni plan, še niso znane, čeprav občinski ljudski odbori in tudi okrajni ljudski odbor v glavnem ve, s čim razpolaga in

na kaj lahko računa. Prav zaradi tega, ker so bile razprave prejšnjih let ob družbenem planu preveč praktične in vezane zgolj na številke in njihovo razdelitev, je prav, da je letošnja razprava načelna in skuša postaviti v ospredje najbolj pereče probleme ter na ta način že vnaprej zagotoviti njihovo pametno in smotno rešitev.

Na ta način naj bi zagotovili boljše izpolnjevanje plana, izboljšanje organizacije in storilnosti dela, plačnega sistema, izkoriščanja zmogljivosti podjetij in podobno. To velja za industrijo in kmetijska gospodarstva, kjer so izredno natančno izdelani proizvodni programi, skrbnejše in hitreje urejevanje arondacijskih vprašanj in podobno. Potem smotnost in doslednost v pospeševanju kmetijstva, večje možnosti za razvoj socialistične obrti, nadaljevanje elektrifikacije, delo Vodne skupnosti itd.

Mnogo je tega treba razjasniti in boljše urediti v tem letu. Med drugim je treba zagotoviti tudi večja sredstva iz proračunov za kulturno dejavnost, kar je bilo v zadnjih letih zanemareno. Mnogo več je treba razmišljati o gradnji šol, o asanacijski dejavnosti na naši vasi, o krepitvi krajevnih odborov, ne okrnjevanju skladov, stanovanjskih, skladov ne jemati za gradnjo šol itd.

O vsem tem je treba razpravljati tudi na zborih volivcev, na množičnih sestankih Socialistične zveze in drugod, kjer je le mogoče. Ob izvajanju gospodarskih nalog pa je treba letos še bolj utrjevati delavske svete in upravne odbore, zbornice zadrugnikov, občinske ljudske odbore in sploh vse organe družbenega upravljanja.

Splošna razprava o načelih letošnjega družbenega plana za Pomurje in občine v Pomurju bo zelo koristna tako za prebivalstvo, kot za ljudske odbore. Takšna razprava bo v veliko pomoč svetom, odborniškim komisijam in plenumu okrajne ljudske odbora, ki bodo na tej osnovi sestavili družbeni plan.

ANALITIČNA OCENA DELOVNIH MEST V PODJETJIH

Zvezna industrijska zbornica pripiše poseben pomen analitični oceni delovnih mest v gospodarstvu. Ta akcija, čeprav je po svoji naravi strokovnega značaja, je že sedaj vzbudila med delavci veliko zanimanja. Analitična ocena delovnih mest bo ne glede na to, za kakšen plačni sistem se bomo odločili oziroma kako bomo spremenili sedanje, služila kot osnova za določanje pravih odnosov med plačili zaposlenih v nekem podjetju.

Po izjavi predsednika Zvezne industrijske zbornice Todora Vujasinovića je to komplicirano in ogromno delo, ki se ga je že na samem začetku treba lotiti z vso resnostjo. V resnici je to znanstvena ocena vseh vrst dela v podjetju, ki mora točno pokazati, v kakšni meri vsako delovno mesto sodeluje v proizvodnji oziroma v ustvarjanju vrednosti. Takšnih objektivnih meril v našem gospodarstvu še vedno nimamo, temveč se vrednost dela ocenjuje s subjektivnimi merili in na podlagi izkušenj. To akcijo, na kateri so zelo zainteresirani Zbornica in njena strokovna združenja, bodo uresničili v etapah. Najprej bodo popisali in opisali delovna mesta.

Vsa industrijska, rudarska in prometna podjetja so na podlagi posebnega odloka Tajništva za delo Zveznega izvršnega sveta do 30. junija letos dolžna popisati in opisati vsa delovna mesta. Poleg naziva nekega delovnega mesta je treba opisati tudi delokrog dela osebe, ki je na tem delovnem mestu zaposlena, njen normalni učinek v proizvodnji, material in surovine, potem je treba navesti vrsto strojev, orodja in drugih naprav, ki jih potrebujejo pri delu. Razen tega je treba navesti, kako delavec opravlja svoje delo — po ustnem razlagi mojstra, po delovnem nalogu ali risbi. Podrobno je treba pojasniti vlogo vsakega delovnega mesta v organizaciji proizvodnje, njegovo funkcijo in koliko oseb mu je podrejenih. Skratka: opisati vse, kar je povezano z delovnim mestom in na podlagi česar se ugotavlja njegova vloga v tehnološkem procesu in teku del v proizvodnji.

Popis in opis delovnih mest, ki ga bodo opravile specialne komisije slehernega navedenih podjetij, bo samo prvi del tega obsežnega posla — namreč dokumentacija, na podlagi katere bodo pozneje znansko ocenili vrednost delovnih mest.

Predsednik Vujasinović in tudi drugi člani izvršnega odbora Zvezne industrijske zbornice so že večkrat poudarili, da je od analitične ocene delovnih mest v podjetjih mogoče pričakovati ogromne koristi. Razen tega, da bo ta ocena služila kot osnova za pravilnejše odnose v plačah, si brez analitične ocene takorekoč ne moremo niti zamisliti dobre in sodobne organizacije proizvodnje. To pa je danes ena najslabših strani v delu naših gospodarskih podjetij. In ne samo to. Slaba organizacija proizvodnje se močno odraža tudi v nizki proizvodnosti dela.

Občinska konferenca SZDL v M. Soboti

Še vedno premalo volivcev v Socialistični zvezi

Občinsko vodstvo SZDL je lani uresničilo svoje naloge. Ustanovljen je bil občinski sindikalni svet, katerega obstoj se že pozna: večja je aktivnost delavcev v SZDL in bolj se uveljavlja tudi delavsko upravljanje. V Borejcih, ki je bila napredna vas že v bivši Jugoslaviji, so znova oživili osnovno organizacijo SZDL, ki je zaspala zaradi birokratskega poseganja bivšega občinskega vodstva SZDL na Tišini.

SZDL se je lani na podeželju tudi organizacijsko okrepila in mobilizirala svoje člane za opravljanje različnih komunalnih del. V nekaterih krajih so organizacije SZDL politični činitelj, ki ga že krepko občutijo, saj so prevzele ponekod celo pobudo osnovnih organizacij ZKS.

V občini je 50 osnovnih organizacij SZDL, ki združujejo 5.100 članov ali 34 odst. vseh volivcev, s čimer pa še ne morejo biti zadovoljni (čeprav so lani sprejeli 522 novih članov), zlasti še na podeželju, kjer naštetejejo v nekaterih osnovnih organizacijah SZDL komaj od 10 do 20 odst. volivcev. V bodoče se bodo morali še bolj zavzemati za pridobivanje novih članov, saj je prav soboška občina poklicana, da z večjim odstotkom volivcev v SZDL izboljša povprečje, ki uvršča soboški okraj na zadnje mesto v republiki. Število delavcev — članov SZDL je porastlo, pri kmetih občutijo rahlo nazadovanje,

SZDL Murska Sobota
Vanek Siftar — predsednik Obč. odbora

odločno premalo pa je v vrstah SZDL doraščajoče mladine.

Paroli »Od SZDL nimam nič!« je potrebno odločno napraviti konec, to pa bodo osnovne organizacije SZDL dosegle edino z večjo aktivnostjo in odločnejšim zavzemanjem za uveljavljanje socialističnih odnosov v svojih okoliših.

-ko

Občni zbor pomurskih esperantistov

V soboto so imeli pomurski esperantisti v soboški kinodvorani ustanovni občni zbor. O esperantu, njegovem razvoju in pomenu sta govorila tovariša Beloglavec in Kozlevčar. Tov. Horvat, kmet z Goričkega, je v nekaj besedah opisal odnos preprostega človeka do mednarodnega jezika. Nato so izvolili upravni odbor in sprejeli sklepe esperantskega društva, ki bo od sedlej obstajalo tudi v Pomurju. Na koncu so si ogledali še film, ki je pokazal izrazno moč esperantskega jezika.

ZDRUŽENI NARODI IN IZRAEL

Piše dr. Milan Bartoš

Ta trenutek je za svet najzanimivejše vprašanje, kaj bo z Izraelom. Dejansko se vprašanje postavlja tako, kaj bo Izrael storil v sedanjem položaju.

Izrael je sedaj ustavil umik svojih čet z egiptovskega ozemlja in odklanja, da bi se vrnil na demarkacijsko črto iz leta 1949.

Kaj predstavlja takšno zadržanje Izraela? Mi se ne spuščamo v oceno, če Izrael ima ali nima nekatere zgodovinske pravice do ozemlja, ki ga želi zadržati. Ne spuščamo se niti v to, če je to ozemlje Izraelu potrebno za ureditev njegove državne skupnosti. Vzdržujemo se tudi ocene, če je to ozemlje zibelka Arabcev in potrebno za vzpostavitev miru in uveljavitev pravice. Mi se zadržujemo formalno na sledečih momentih:

— demarkacijska črta obstaja

— izraelske enote so protipravno prekršile demarkacijsko črto in kršile premirje

— Združeni narodi so sprejeli resolucije, ki so pozvale vse tri države, ki so se poskušale s silo prebiti na egiptovsko ozemlje, da se umaknejo na prejšnje položaje

— te države so obljubile, da bodo izpolnile sklep Združenih narodov.

S tem, da Izrael sedaj odklanja, da bi se vrnil na prejšnje položaje, krši svojo obveznost iz generalnega premirja in obvezo o rešitvi miru v skladu z resolucijo Generalne skupščine OZN z dne 5. in 7. novembra lanskega leta.

Kakšnih sankcij se OZN lahko poslužijo zoper tako neubogljivega člana?

V svojih priporočilih, sprejetih novembra lanskega leta, je Generalna skupščina OZN, izražajoč oblast Varnostnega sveta, ki ni mogel delati, dala priporočila za vzpostavitev miru. Na ta način je ustvarila pogoje, v katerih je bilo treba rešiti mir, za katerega so ugotovili, da je v nevarnosti. Če Generalna skupščina ugotovi, da se Izrael teh priporočil ni držal kljub temu, da je izraelska vlada izjavila, da jih bo upoštevala, ji ne preostane ničesar drugega, kot da zoper Izrael priporoči oziroma določi gotove sankcije.

Na vidiku je nekaj skupin sankcij, toda vse prehajajo v kolektivne ukrepe. Proo skupino predstavljajo ukrepi nevojakega značaja. To se pravi ukrepi, ki jih predvideva 41. člen Ustanovne listine OZN. To so ekonomski ukrepi; prepoved uvoza v Izrael in iz Izraela; prekinitev diplomatskih stikov vseh članov OZN, prekinitev slehernega prometnega stika, tako telegrafskega, telefonskega, poštnege, železniškega in zračnega.

Nekateri na Zahodu mislijo tudi na drugačen ukrep. Ustanovna lista na predvideva, da je OZN pooblaščen za dotedajšino pečino izključiti iz svojih vrst vse države članice, ki se ne pokore njenim priporočilom ali če se nek član ne pokori uresničitvi načel OZN.

Je obnašanje Izraela bilo res takšno, da je stalno in vztrajno žalil načela OZN in postal nemiroljubna država, tako da zasluži, da ga Generalna skupščina v smislu 6. člena Ustanovne listine OZN izključi iz Združenih narodov? Drugi zopet menijo, da bi takšna odločitev bila preostri in s strani pečine nemiroljubna. Končno je odločitev bolj platoniska kot bistvena in menijo, da se ni treba zadržati na sankcijah iz 41. člena, temveč je treba takoj reiti na sankcije iz 43. člena, to je ukazati kolektivne akcije z uporabo potrebnih vojaških suhozemnih, pomorskih in zračnih sil in s silo nagnati Izrael, da se umakne z ozemlja, ki ga je protipravno zasedel. Menijo, da bi takšen ukrep imel bolj načelen kot konkretni značaj, kajti pokazal bi, da države morajo spoštovati obveze, ki so jih sprejele ne le v odnosu do posameznih držav, temveč do mednarodne skupnosti sploh. Danes prevladuje mnenje, da bodo zoper Izrael gotovo podzeli nekatere ukrepe, če bodo zopet sklepali o njegovem obnašanju. Ti ukrepi bodo verjetno ostri, toda ni rečeno, da morajo biti takoj tudi skrajni. Razlika mnenj med državami ni razlika mnenj glede vprašanja, če je treba ukrepati zoper Izrael, temveč v tem, kako je treba ukrepati in kje je meja ukrepov, s katerimi je treba Združenim narodom zagotoviti ugled.

Nekateri krogi menijo, da so še možnosti, da bi s političnimi ukrepi in ponovno blamažo pred svetovnim javnim mnenjem prisilili Izrael, da izvrši sklep OZN in sicer tembolji, ker je ta sklep tudi sam sprejel. Drugi so prepričani, da se ni treba poseči po orožju, zlasti zaradi tega ne, ker bi to lahko nekatere druge sile izkoristile za nove intervencije, temveč da je treba preiti s področja tako imenovanih moralno-političnih na področje kolektivnih ukrepov, ki niso vojaškega značaja in da je treba spoštovati načelo postopnosti ukrepov ter da ni treba preskočiti ukrepov iz 41. člena Ustanovne listine. Gotovo je, da radikalni branilci miru mislijo takoj na možnost iz 42. člena, to je na kolektivne ukrepe vojaškega značaja, toda pri tem je težko dati končno oceno prej, dokler posamezne države ne izjavijo, o kakšnih kolektivnih ukrepih želijo konkretno sodelovati.

Lahko se zgodi, da bo dobra večina, pripravljena o potrebi vojaških ukrepov, izglasovala njihovo uporabo in da se kasneje manjše ali nezadostno število držav z nezadostno participacijo sil prijavi za uresničitev izglasovane sankcije. To je vzrok, zaradi katerega je treba spoštovati umerjenost v izbiri sredstev, s katerimi bi Izrael prisilili, da bo spoštoval svoje obveze do sosedov, do OZN in do miru v svetu sploh. Gre za odgovorno stvar in na država je sedaj, da kot sodniki-poročniki po svoji politični oceni določijo ukrep, do katerega je mogoče iti.

Pred združitvijo socialističnih sil Italije

Nedavno se je v Benetkah začel kongres italijanske socialistične stranke. Oglasilo se je mnogo vplivnih govornikov in mnenj je bilo toliko, da trenutno še ni mogoče spregovoriti kaj povsem določnega o izidu kongresa. Veliko vprašanje tega kongresa je bila vsekakor združitve vseh socialističnih sil in strank, ki nagibajo k takemu mišljenju.

Ljudje v Italiji, predvsem delavski krogi, navadni ljudje, so zbrani predvsem okrog komunistov, socialistov, socialdemokratov, demokristjanov in v manjših skupinah socialistov. Najpomembnejša je Neodvisna socialistična zveza. Ta stranka se je rodila v obdobju, ko je bila Komunistična partija Italije popolnoma kominformistična.

Neodvisna socialistična zveza je pogumno opozorila na to, da je potrebna politika, ki jo bodo nareko-

vali resnični interesi delavskega razreda, ne pa kakršnakoli blokirska politika. Že samo s tem si je pridobila mnogo pristašev in zagovornikov. Njena načela so: protiblokirska zunanja politika, izgradnja socialistične družbe, pri čemer je poudarjeno, da socializma ni mogoče ločiti od svobode. Vse to poudarja potrebo po socialistični združitvi (fuzijo med Nennijevo socialistično in Saragatovo socialdemokratsko stranko). S tem želijo utrditi svoj razredni značaj in se izogniti nevarnosti razvodenitve.

Neodvisna socialistična zveza meni, da je združitve brez pomena, če ne bo povzročila razširitve socialističnega vplivnega področja in učinkovitejših akcij v borbi za uresničitev gospodarskih, socialnih in političnih zahtev vseh delavcev. To je vsekakor pozitivno, vendar na kon-

gresu menijo, da je pred združitvijo potrebna doba zblíževanja, o čemer je govoril generalni sekretar socialistične stranke Nenni, ki je na koncu triurnega govora dejal: »Socialistični kongres v Benetkah naj dvigne zastavo socialistične enotnosti in naj zbere okoli sebe vse tiste, ki mislijo utrditi politično demokracijo in uresničiti socializem.«

KRATKE PO SVETU

Po poročilih radijske postaje Varšava je veleposlanik ZDA v Varšavi Jacobs obiskal ministra za zunanje zadeve Poljske Rapackega in mu sporočil, da vlada ZDA pričakuje prihod poljske delegacije, ki naj bi prišla v Washington na razgovore o razširitvi gospodarskih stikov.

Organizacija EOKA je po Nikoziji razširila letake, v katerih zagotavlja pripadnikom turške narodne manjšine, da se jim ni treba bati te organizacije. Njeni pripadniki napačajo samo tiste, ki so postali orodje britanske oblasti.

Vse kaže, da bo na adensko-jemenski meji prišlo do pomiritve. Jemenska vlada je namreč izrazila pripravljenost za konferenco svojih in britanskih predstavnikov, ki naj bi še enkrat proučili, kje potekajo meje med Jemenom in Adenskim protektoratom. Meje na tem področju namreč niso podrobno začrtane, zaradi česar je že večkrat prišlo do nesoglasja.

Sueški prekop je očiščen v dolžini 152 km od Port Saida do sueškega pristanišča. Upati je, da bo plovna pot v vsej dolžini prekopa odprta še pred začetkom marca, kajti ovira sta še samo dva potopljena objekta.

Britanska vlada je objavila »belo knjigo« o ustanovnem načrtu za bivšo Zlato obalo, ki naj bi dobila položaj »neodvisne države v okviru britanske skupnosti narodov«. Imenovala se bo Gana.

Japonska vlada je potrdila sporazum o obnovitvi diplomatskih zvez s Poljsko in Češkoslovaško.

Pred I. kongresom delavskih svetov

Zbor proizvajalcev OLO bo v teh dneh posvetil eno izmed svojih sej bližnjemu prvemu kongresu delavskih svetov. Dnevni red še ni znan, vendar smo zvedeli, da gre za to, da tudi v Pomurju dočakamo ta pomemben dogodek z večjo živahnostjo v organih delavskega upravljanja kot običajno.

Štendirala bodo lahko tudi manjša podjetja

Pri soboškem občinskem ljudskem odboru so ustanovili sklad za štipendije. V pravilih je določeno, da se bodo poleg dotacije ObLO stekali v ta sklad tudi prispevki posameznih državljanov in manjših podjetij, ki si sama ne morejo zagotoviti potrebnega strokovnega kadra s štipendiranjem.

Ustanovitev sklada za štipendije je povsem na mestu, saj v občini še vedno občutijo veliko pomanjkanje strokovnjakov. Samo en konkretn primer: v preteklem mesecu so razpisali službeno mesto mlinarskega tehnika, pa ga kljub prizadevanju ne morejo dobiti, nihče pa se ne pripravlja za ta poklic v ustrezni šoli.

DOBROVNIK TUDI LETOS NA PRVEM MESTU

O aktivnosti članov IZUD »Sandor Petőfi« v Dobrovniku smo že večkrat pisali. V zadnjih dveh letih so še posebno marljivo, saj so lani naštudirali kar tri igre. Dramatska skupina zasluži pohvalo tudi zato, ker je v svoje vrste povabila tudi starejše. Letos nameravajo v Dobrovniku urediti dvorano, saj so šolske učilnice za njihove razmere že daleč premajhne.

Februarja je pod okriljem IZUD začela delovati tudi ljudska knjižnica. Zaenkrat imajo v njej samo okrog 200 knjig. S svojo aktivnostjo na področju kulturno-prosvetne dejavnosti v vaseh z madžarsko narodno manjšino je Dobrovnik gotovo med prvimi vasi v občini.

Nota sovjetske vlade trem zahodnim velesilam

Sovjetski zunanji minister Šepilov je posamezno sprejel pred dnevi ameriškega, francoskega in britanskega ambasadorja v Moskvi. Ob tej priložnosti jim je predal noto sovjetske vlade, ki se po dosedanjih informacijah nanaša na položaj na Bližnjem in Srednjem vzhodu.

Kitajska pripravljenost

Na letališču v Katmandu je kitajski premier Ču En Laj izjavil, da se je pripravljen sestati z Dulesom kjerkoli in kadarkoli. Čeprav od tega v svetu niso pričakovali praktičnih rezultatov, je bil odmev vendarle velik. Na redni tiskovni konferenci so zunanji ministri Dullesu obsuli z vprašanji o odnosih med Kitajsko in ZDA. Vsekakor je jasno, da ZDA ne bodo mogle večno odgovarjati na konkretne kitajske pobude z vedno novimi izgovori.

Zasedanje Organizacije za evropsko ekonomsko sodelovanje

V prisotnosti finančnih ministrov 17 držav članic se je pretekli torek v Parizu pričelo tridnevno zasedanje Evropske organizacije za ekonomsko sodelovanje (OECE) o vprašanjih zahodnoevropske gospodarske integracije. Na dnevnem redu je bilo poročilo strokovnjakov brusselske konference o dosedanjih rezultatih razgovorov za ustvarjanje

enotnega tržišča šestih držav »Male Evrope« (Francije, Nemčije, Italije in treh držav Beneluksa) ter predlog britanske vlade o razgovorih s članicami skupnega tržišča zaradi sklenitve pogodbe o coni svobodne trgovine za celotno področje OECE.

Političnim debatam, ki so se v terek pričele o teh ekonomskih vprašanjih, pripisujejo v Parizu velik pomen, kajti od njihovih zaključkov bo v veliki meri zavisel bodoči razvoj ekonomskih odnosov tako med državami članicami OECE kakor tega področja z ostalimi predeli sveta.

Nov načelnik madžarskega generalštaba

Po poročilih radia Budimpešta je Prezidijski Madžarske razrešil dolžnosti načelnika generalštaba madžarske armade generalnega majorja Laszla Hegija in za novega načelnika imenoval polkovnika Ferencza Ugrai-a.

Aktualno vprašanje

Medtem, ko že dokaj časa razpravljamo na vseh javnih mestih o potrebnih lokalih, je v središču Murske Sobote lep in prostoren lokal, namenjen za prodajalno srečje in realitetno agencijo. Ali ne bi bilo mogoče urediti tega prostora za manjkajočo mesnico ali pa uporabiti za predvidene premestitve ostalih lokalov?

Resolucija kongresa KP ZDA

Kongres Komunistične partije ZDA je sprejel resolucijo, v kateri poudarja, da je glavna naloga učvrstitve, rekonstrukcija in krepitev partije ter likvidacija njene izoliranosti. Kongres se je izrazil proti spreminjanju partije v politični ali prosvetni klub in proti neskončnim

debatam o tem vprašanju.

Resolucija pravi med drugim, da so nekatere ideje, ki so prišle do izraza na kongresu, revizionističnega značaja, čeprav bi bilo nepravilno vse predloge o spremembi imena in oblike partije žigosati kot revizionistične.

V Alžiru vedno slabše

V Severni Afriki doživljajo Francozi poraz za porazom. Namesto da bi se skušali sprijazniti s položajem in nekako urediti probleme strpno in popustljivo, se zaletavajo iz ene vojne akcije v drugo. Alžir ves kipi in iz letalskih in vojaških akcij ter atentatov po ulicah, požigov in drugega raste mržnja med obema rasama do fanatične ostrine. To pa vse zaradi tega, ker si Alžir želi neodvisnost in samostojnost. Francozi pa mu tega ne dajo, ker se bojijo, da bodo druge velesile napolnile prostor v Severni Afriki, čim se sami umaknejo.

Strah pred zmanjšanjem vpliva in moči je tako hud, da vodi socialista Guya Molleta do utopitve socialističnega programa v iskanju zaslombe v koaliciji in do nezaupanja med Francijo in OZN. Francozi bi se na vsak način radi izognili razpravi v Generalni skupščini o problemu Alžira, za kar trdijo, da je njihovo »notranje vprašanje« in v tem smislu poskušajo na vse mogoče načine vzbuditi vtis, da v Alžiru pravzaprav ni nič hudega. Ves Alžir pa vedno bolj opozarja nase. Nazadnje s splošno stavko, česar ni mogel prežreti nihče v svetu, pa naj ima takšne ali drugačne poglede na svet.

Novi poljski Sejm bo zasedal 20. februarja

Radio Varšava sporoča, da je Državni svet Poljske sklenil za 20. februar sklicati novi Sejm na prvo zasedanje. Državni svet je odločil tudi, da do izvolitve maršala Sejma vodi seje Sejma ljudski poslanec Boleslav Drobner.

ZA STVAR MIRU

Skupina pripadnikov JLA v Egiptu — Pod zastavo OZN na straži miru

Zasedanje Vrhovnega sovjeta ZSSR

Šepilov o sovjetski zunanji politiki

Sovjetski zunanji minister Šepilov je minuli torek na skupni seji obeh domov Vrhovnega sovjeta ZSSR prebral poročilo o mednarodnem položaju in sovjetski zunanji politiki. V svojem referatu je dejal, da mirna koeksistenca dveh nasprotnih družbenih sistemov ne predstavlja konjunkturnega političnega manevra sovjetske vlade, temveč temeljni kamen sovjetske zunanje politike.

Med dvema zunanje-političnima težnjama v vladajočih krogih na Zahodu obstaja borba, je dejal Šepilov. Dalekovidnejši državniki razumejo, da je v narodnem interesu njihovih držav treba težiti k ubla-

žitvi mednarodne napetosti. Pripadnikom druge težnje pa se ne dopada pot krepitve mednarodnega sodelovanja, kajti oni postavljajo svoje sebične interese nad narodne interese in interese miru ter varnosti. Zaradi tega so poskušali preiti v odprt napad v dveh smereh:

proti narodnoosvobodilnim gibanjem na Vzhodu in proti socialističnim državam.

Zunanji minister Šepilov je podrobneje govoril o dogodkih na Madžarskem in na Srednjem vzhodu ter o ostalih zunanje-političnih problemih.

Uspela Prešernova proslava v Soboti

V domala napolnjeni kinodvorani v M. Soboti je bila v ponedeljek, 11. februarja zvečer slavnostna akademija, posvečena našemu kulturnemu velikanu dr. Francetu Prešernu in kulturnemu prazniku slovenskega ljudstva. Letošnja akademija je v umetnostno-kakovostnem pogledu prerastla podobne prireditve preteklih let, saj je v glasbeno-pevskem programu sodelovalo najboljše, kar premore naša pokrajina.

Uvodoma sta pevska zborstva domače »Svobode« in MKUD »Stefan Cvetko« z Gimnazije pod vodstvom prof. Mirka Močana družno zapela dve pesmi: Prešernovo »Zdravico« in »Pesem dela« v priredbi Radovana Gobca. Slavnostni nagovor je imel prof. Stefan Sedonja, ki je z izbranimi besedami orisal nekatere pojave in probleme v evropski in domači kulturi po zadnji svetovni vojni. Potem je prisrčno pozdravljena od številnih poslušalcev stopila na oder rojakinja in pianistka Zdenka Novakova in zaigrala na klavir Chopenovo Sonato v F-duru, violinist Ludvik Bencak pa ob njeni spremljavi na klavirju kanconeto Čajkovskega.

Soboškemu glasbenemu občinstvu se je tokrat drugič predstavil tudi pomurski amaterski simfonični orkester, ki je pod taktirko Avgusta Loparnika iz Ljutomerja zaigral dokaj zahtevno skladbo Blaža Arničja »Prvi polet« (pri klavirju Zdenka Novakova) in Beethovno »Egmont« uverturo.

Zelo uspelo Prešernovo proslavo je priredilo domače DPD »Svoboda«.

S. K.

Več pomoči kmetijsko-gospodarskim šolam v soboški občini

V soboški občini je šest kmetijsko-gospodarskih šol, ki pa navedeno, namesto da bi napredovale; pričakovanja v tem šolskem letu se niso izpolnila, saj KGS v Bakovcih sploh ne deluje več, v M. Soboti ustanovljeno KGS pa obiskujejo samo mladi ljudje s kmetijskega

Zaključen je prvi letnik „SVETA OB MURI“

»Svet ob Muri«, noviteta v slovenskem revijalnem tisku je s svojimi četrtimi številki zaključila letnik 1956. Že s prvimi štirimi številkami so mladi prekmurški kulturni delavci opozorili nase s simpatičnim zavzetjem za slovensko umetniško besedo v tem, še vedno ne dovolj poznanim predelu Slovenije. Res da niso bili vsi prispevki na kvalitetni

višini, vendar »Svet ob Muri« daje slutiti, da se bo revija prav pogumno razvijala.

Zadnja številka prekmurske revije prinaša v uvodniku predavanje Franja Baša »Spomeniško Pomurje«. Zelo zanimiv je članek »Sezonstvo« Miška Kranjca, ki govori o enem izmed perečih problemov Prekmurja. Franc Zdravec je končal svoj prispevek za študijo o pisatelju Mišku Kranjcu pod naslovom »Nekateri Prekmurški problemi tridesetih let med vojno«. Po vsem tem, kar smo čitali izpod peresa Franca Zdravca o Mišku Kranjcu, lahko ugotovimo, da je Zdravec temeljito preštudiral pisateljsko osebnost Miška Kranjca in okolje, v katerem se je ta naš pomembni pisatelj razvijal. Isti avtor polemizira z Bojanom Stihom o Kranjčevem romanu »Zemlja se z nami premika«. Zdravec zavrača nekatere Stihove trditve kot neutemeljene. Prebrali smo Kranjčev roman »Zemlja se z nami premika« in tudi Stihovo recenzijo tega romana in pridružujemo se Zdravčevemu oporekanju te kritike, ki ji manjka, kot ugotavlja Zdravec, polna vsebina ideološkega in sociološkega kriterija, ki bi prepričljivo narekoval take sodbe. Omeniti je treba še Fistrovičev prevod članka »Maksim Gorki o Jacku Londonu«, ki ga je napisal Branko Kojić in ga je uredništvo natisnilo ob priliki 40. letnice Londonove in 20-letnice Gorkove smrti ter »Nekaj misli iz govora profesorja Stefana Sedonje na

otvoritvi Studijske knjižnice v Murski Soboti«.

V leposlovnem delu so natisnjene pesmi Slavka Juga, Branka Šemena, Dušana Mevlje in drobna pesem v prozi Mirana Mora. Izmed proznih tekstov se odlikuje zlasti odlična »Nepotrebna smrt« Miška Kranjca, ki ob drobnem povabilu Notranjega odseka razvije drobno stekano razpoložensko tkivo, polno psiholoških fines, zgodbo človeka, ki ni ničesar zakrivil, vendar bi bil lahko marsikaj zakrivil, kot vsak človek izmed nas. Črtico preveva topel odnos do človeka. Franc Srimpf je objavil odlomek iz romana »Iluzije v črnem«. Dočim je v prvem delu odlomka porabil vse, kakor preveč časa, da je seznanil svojega junaka Petra Jelenca s sopotnico Emo v vlaku, je v drugem delu pritegnil pozornost bralca z opisom razmer iz življenja med kulturnimi delavci nekega majhnega mesta. Bralcu ni težko uginiti, da je to mesto Maribor in da so nekatere osebe, ki jih avtor opisuje precej indiskretno, znane figure iz povojnega življenja. V tem delu svojega teksta je Srimpf svojo pripoved crescendiral in ji prilil več osebne prizadetosti, kar je povzročilo, da je tekst postal bolj sočen in barvit. Upamo, da bo avtor odlomek kdaj nadaljeval v smeri tega drugega dela, v katerem se kažejo tudi nekatere ne prehode pa kar ljubeznive hudomušnosti, ki dobivajo tu in tam celo satiričen prizvok. D. M.

USPEŠEN POMENEK O PROBLEMIH OBRTI

(Nadaljevanje s 1. strani)

glednem času tudi specializirala. Načrte za dozidavo že imajo, sredstva pa naj bi dobili iz namenskih skladov.

Dosedaj se je socialno zavarovalo okrog 400 pomurskih obrtnikov. Akcijo za socialno zavarovanje je večina obrtnikov sprejela z razumevanjem. Nimajo sicer samostojnega sklada, pač pa so se pridružili mariborskemu. Lani je obrtna zbornica priredila tudi več po-

učnih izletov. Tako so si obrtniki ogledali velesjema v Avstriji in Zahodni Nemčiji, letos pa nameravajo v Pariz. Po zaslugi zbornice se je izboljšalo poslovanje pri sklepanju učnih pogodb za učence v gospodarstvu. Uspešno je bilo tudi delovanje v posameznih strokovnih sekcijah, ki bodo letos še pridobile na svoji veljavi.

Za lansko delovanje zbornice, ki je bilo na skupščini ocenjeno kot uspešno, je v določeni meri značilno, da je bilo bolj na ramenih plačanih uslužbencev — zlasti kar zadeva terensko delo — kot pa izvoljenih funkcionarjev, kar bo treba letos popraviti. -ko

»Smo proti potrošniškim knjižnicam«

Včasih so bile uvedene v trgovinah potrošniške knjižnice ali kakor temu pravijo ljudje — bilo je mogoče kupovati na knjigo. Marsikdo se še danes vprašuje, zakaj več ni tako. Trgovci pravijo, da potrošniške knjižnice razvajajo ljudi, ki navadno jemljejo več, kot pa morejo plačati. Zaradi tega so trgovci proti uvedbi potrošniških knjižnic. Glede tega nimajo morda prav, čeprav je to stvar temeljiteje razprave.

S prevzgojo, delom in boljšimi življenjskimi pogoji bodo tudi Cigani koristni ljudje

Ko govorimo pri nas o Ciganih, navadno mislimo na »Pušče« in druge ciganske naselbine, na nevdržno stanje v njih, na slabosti in tegobe, ki stalno spremljajo te ljudi z malo bolj temno poltjo, premalo pa smo se dosedaj prizadevali, da bi jih prevzgojili in vključili v koristno delo. Priznajmo: mnogo manj bi bili Cigani obremenjeni s senčnimi stranmi, ki jih večkrat tudi povečujemo, če ne bi nanje gledali kot na manjvredne ljudi in svet zase, od

Lajči Pandur: Ciganka

katerega se je vredno kar se da najbolj oddaljiti in ločiti.

Proces prevzgoje Ciganov bo dolgotrajen in bo terjal največjo mero potrpežljivosti in vztrajnosti. Napak bi bilo misliti, da se začenja in konča že pri šolanju malih cigankov. Še zdaleč ne! Na naših šolah imamo namreč mnogo ciganskih otrok in enega celo — v četrtem razredu gimnazije, toda kaj pomaga, če pa se morajo v domačiji stajati z okoljem, ki sproti briše rezultate vzgojnega prizadevanja. V M. Soboti je že zaposlen nekaj Ci-

ganov. Med njimi so tudi dobri delavci. In vendar: tisto kar dobrega odnesejo iz svojih kolektivov in podjetij, kaj naglo skopni v razkrajajočem vzdušju življenja v »puščah«, kamor se morajo spet in spet vračati, ker jim v mestu ne zagotovimo stanovanj.

»Pušče« bodo pomenile najslabše tako dolgo, dokler ne bomo korenito spremenili svojih odnosov do Ciganov in njihovega življenja v naši sredini. Socialistična zveza v soboški občini je ta problem že načela in tudi že dala koristne pobude za njegovo odstranitev. Za delo sposobne Cigane bodo skušali zaposliti v soboških in pomurskih podjetjih. Od delovnih kolektivov upravičeno pričakujejo potrebno razumevanje. Cigansko mladino, ki bo dokončala obvezno šolanje, bodo vključevali v poklice in sploh v družbeno koristno delo. V obeh primerih pa bo odločilno, da bodo zaposlenim Ciganom zagotovili tudi boljše življenj-

ske pogoje, sicer se bodo v »starih gnezdih« še naprej izgubljali v zaostalosti in neznošnih življenjskih razmerah.

Praksa je tudi pokazala, da terja politično in izobraževalno delo med Cigani veliko več strpnosti in preprostosti kot v drugih krajih. Posamezniki so se zategadelj zavzemali za ustanovitev posebnih organizacij SZDL v ciganskih naseljih, kar pa ni povsem sprejemljivo zaradi tega, ker bi se potem Cigani počutili še bolj izolirane od svojega zaledja. Naposled so izbrali srednjo pot: pri matičnih organizacijah Socialistične zveze, ki imajo v svojih okoliših tudi ciganska naselja, bodo ustanovili posebne aktivne, ki bodo združevali Cigane in se ukvarjali izključno z njihovimi problemi. Politično delovanje v teh aktivih kajpada ne bo lahko, zato naj bi šli med Cigane predvsem politični delavci, ki poznajo njihove življenjske razmere in navade. S. K.

ZATIRAJMO ZAKOTNE PLEMENJAKE

Sekretariat izvršnega sveta Ljudske skupščine LR Slovenije za kmetijstvo in gozdarstvo je izdal te dni odredbo o določitvi skočinne za javne plemenjake.

Po tej odredbi sme za pripustitev odbranega plemenskega bika ali merjasca — javnega plemenjaka — njegov lastnik ali pooblaščen oskrbovalec od lastnika krave, telice ali svinje, priglane v plemenitev (osemenitev), zahtevati skočinno.

Skočinna je namenjena za kritje stroškov za vzdrževanje javnega plemenjaka in znaša: a) za bika — prvi skok ali osemenitev 600 din, za drugi skok ali osemenitev 500 din; b) za merjasce — prvi skok 700 din, drugi skok 400 din.

Če se krava po drugem skoku ne obreji, je njen lastnik na svoje stroške dolžan poskrbeti, da jo pregleda in zdravi veterinar.

Lastnik javnega plemenjaka — bika ali merjasca — oziroma njegov pooblaščen oskrbovalec sme zahtevati skočinno le, če ima za bika ali merjasca odločbo — pripustnico po odloku o odbiranju (licenciranju) plemenjakov in če se opravi plemenitev na pripustni postaji.

Lastniki javnih plemenjakov — bikov in

merjascev — oziroma pooblaščen oskrbovalci morajo voditi skočinski zapisnik, v katerega vpisujejo podatke o tem, kdaj je bila plemenitev opravljena in kdo je plačal skočinno.

Glede te odredbe se javljajo razni pomisleki, ki so deloma upravičeni, deloma pa tudi ne.

Se stara, danes veljavna uredba o odbiru plemenske živine iz leta 1947 pove, da morajo biti živali, ki jih je ocenila komisija kot stalno nesposobne, skopljene (kastriране).

Dolžnost skopljenja odpade, če se lastnik oziroma oskrbeni živali zaveže, da jo bo prodal za zakol v roku, ki mu ga določi OLO. Ta končna določitev je sigurna olajšava za Pomurje, kjer je običajna reja nepriznanih bikov za meso.

Težje vprašanje je snetljivost (Trihomonaza) — spolna bolezen, ki povzroča kužno izvrženje v 2. do 4. mesecu brejosti z jalovostjo kot posledico kužnega izvrženja.

Na podlagi pregledov na jalovost v raznih predelih je ta bolezen pri nas zelo razširjena in najpogostejši vzrok jalovosti.

Po zatirjevanju veterinarjev je Trihomo-

Maškarada cicibanov v Lendavi

Roditeljskega sestanka v lendavskem vrtcu se je zadnji teden udeležilo čez 150 staršev. Po zdravstvenem predavanju o raznih otroških in ostalih boleznih so se pogovorili tudi o maškaradi. Pripravili so že poseben spored in pohod skozi mesto. Vsaka skupina cicibanov bo prikazala delovanje s svojega področja. Cicibane bodo tudi pogostili. Pri organizaciji prireditve pomagajo tudi mamice.

V Puconcih ne morejo trpeti metilja

V kmetijski zadruzi Puconci so se lani odločno zavzeli za zdravilne metiljave ali drugače obolele živine. Povabljeni veterinarski strokovnjaki so v dveh dneh pregledali vso živino v zadržnem okolišu in dali potrebna navodila živinorejcem, ki so potem samostojno zdravili obolele živali. Stroške pregledov je plačala zadruga.

TRI NALOGE

Politična aktivnost Ljudske mladine in vsebina njenega ideološko-političnega dela je v bistvu vezana na uresničitev treh nalog: pripravljanje mladine za aktivno delo v samoupravnih organih našega demokratičnega mehanizma, seznanjanje mladine z ekonomsko politiko in aktivna udeležba v njenem izvajanju ter proučevanju sodobnih problemov mednarodnega delavskega gibanja in socializma v svetu. Ne glede na to, h kateremu sloju pripada mladina, ali je delavska, srednješolska ali kmečka, je v teh nalogah bogata vsebina ideološko-političnega dela.

Kot rezultat znatnejše udeležbe delavske mladine v življenju svojih kolektivov in večje orientacije na mlade ljudi, dobiva vedno več mladine v podjetjih družbene odgovornosti. Važno je predvsem, koliko je čutili osnovno organizacijo Ljudske mladine kot organizirano politično silo v življenju kolektiva. V zadnjih letih je bilo dokaj pozitivnih izkušenj v tem smislu.

Medtem je v praksi pretežnega dela mladinskih organizacij ostal še star problem: ne rešujejo dovolj osnovnih problemov, kar naj bi bilo jedro njihove politične aktivnosti in tudi svojega ideološkega dela ne opravljajo tako, da bi mladina čim bolj spoznala te probleme.

Zaradi tega bo ena glavnih nalog organizacij Ljudske mladine, da delavsko mladino seznanijo z osnovnimi vrednotami našega gospodarskega sistema ter s politično in gospodarsko vlogo delavskih svetov, kot najvažnejše osnove socialistične demokracije. Pri uresničevanju teh nalog lahko mnogo koristijo delavske Ljudske univerze, ki so že postale dobro organizirane ustanove s precejšnjimi sredstvi in dobri predavatelji. Kaže, da je zanimanje mladine za predavanja na delavskih univerzah precejšnje.

Dosedanje izkušnje so že potrdile upravičenost obstoja mladinskih kateder pri teh univerzah, ki v kombinaciji različnih in svobodnih oblik omogočajo oblikovanje koristnega prosvetljevanja delavske mladine.

Posebno pozornost je posvetiti ideološko-političnemu delu srednješolskih organizacij glede na to, ker se vprašanje šolske reforme in učnega načrta počasi rešuje. Tukaj je potrebno širše pojasnjevanje osnovnih pojmov o vlogi države, o bistvu socialistične demokracije, o odklakah naše družbene ureditve in podobno. Prav tako je treba poudariti pomen posredovanja popolnejše podobe o značaju naše revolucije in bistvu družbenih sprememb, ki jih je ta revolucija omogočila, kot tudi pomen izvenšolskega dela za spoznavanje novih dosežkov v sodobni znanosti in umetnosti.

Kar zadeva mladino na vasi in njeno politično vzgojo, lahko rečemo, da zaostaja za stvarnim dogajanjem v vaseh, kjer je socialistično gibanje v razmahu. Tej mladini je treba pojasnjevati njeno vlogo v razvijanju kmetijskih zadrug, ki naj postanejo pomemben gospodarski inženir in nosilec socialistične preobrazbe vasi.

Ljutomerska občina in letošnji družbeni načrt

Lanske izkušnje pri uresničevanju družbenega načrta v Ljutomerski občini so pokazale, da se je potrebno temeljito pripraviti na sprejem letošnjega družbenega načrta, ki naj bo plod skupnega dela organov komune, delavskega upravljanja in združenih organizacij. Na skupnem posvetovanju sveta za družbeni plan in finance sveta za gospodarstvo in sveta za kmetijstvo, predstavnikov vseh gospodarskih organizacij ter predsednikov delavskih svetov in upravnih odborov so se dogovorili, kako bodo sestavili proizvodne načrte podjetij in končno občinski družbeni plan.

Gospodarske organizacije so že poslale občini prve predloge za proizvodne načrte in prav v teh dneh proučujejo te predloge skupaj s predstavniki delavskih svetov ter dokončno sklepajo o družbenem

proizvodu in narodnem dohodku, ki ga je mogoče doseči s popolnim izkoriščanjem zmogljivosti vsakega podjetja. Člani delavskih svetov živahno razpravljajo in se zavzemajo za sestavo realnih proizvodnih planov, povejmo pa tudi, da so prav podjetja, ki so lani povsem izpolnila svoje proizvodne načrte, poslala najbolj realne predloge, medtem ko strokovna vodstva nekaterih drugih podjetij ne upoštevajo dovolj svojih zmogljivosti.

Priprave za sprejemanje družbenega načrta pa spremlja tudi politično delo; občinski sindikalni svet je skupaj s političnim vodstvom občine priredil v okviru Kluba proizvajalcev posebno predavanje, na katerem so se seznanili s splošnimi smernicami in instrumenti letošnjega zveznega družbenega na-

črta. Predavanja o družbenem načrtu so bila tudi v sindikalnih podružnicah podjetij.

Skrbne priprave in skupno delo sta poročila, da bo družbeni načrt občine zares realno sestavljen. Predlog družbenega načrta z ekonomskimi instrumenti pa bodo dali v razpravo tudi članom SZDL. Množična razprava je namreč tudi jamstvo za njegovo dosledno uresničevanje.

Učni uspehi v Ljutomerski občini:

Najboljši v zadnjih šestih letih

Na svoji redni seji je Svet za šolstvo pri ObLO Ljutomer obravnaval tudi učne uspehe v prvem polletju. Iz inšpektorjevega poročila je razvidno, da je bilo na osnovnih šolah 78 odst. pozitivno ocenjenih učencev, kar je najboljši uspeh v zadnjih šestih letih. Na gimnazijah je nekoliko slabše: samo 53 odst. pozitivno ocenjenih.

Na osnovnih šolah je 53 samostojnih oddelkov, kar dokazuje, da je šolstvo zelo dobro razvito. Na teh oddelkih pa so zahteve veliko večje, saj vsako leto izmenjajo učitelja, medtem ko je na niže organiziranih šolah učenec ves čas samo pri enem učitelju. V Ljutomerski občini je v nižjih gimnazijah 85 odst. otrok, medtem ko je okrajno povprečje komaj 60 odst. Pri pouku povzročajo največ preglavice prav kmečka dela, ponekod pa tudi veliki šolski okoliši. Pastirčkov je v občini zelo veliko (8 odst. vseh učencev). 15 odst. otrok mora prehoditi vsak

Slovenski književniki pri Vidmu

V videmski občini so prav lepo proslavili slovenski kulturni praznik. Prešernove proslave so bile po vseh šolah. V nedeljo popoldne pa so Videm obiskali slovenski književniki dr. Ivan Potrč, Mile Klopčič, Peter Levce, Karel Grabeljšek in Manko Golar. Svoja dela so brali v združni dvorani, ki je bila nabito polna.

Literarna prireditev je zelo dobro uspela in številni poslušalci so izrazili željo, naj bi jih književniki obiskali tudi prihodnje leto.

-o

KRATKE IZ POMURJA

Ljudska knjižnica v Rogaševcih ima že precej rednih obiskovalcev, ki so lani prebrali čez 1200 knjig in revij. Lani je dobila v dar 36, sama pa si je omislila 160 knjig, tako da jih ima sedaj skupaj okrog tisoč. Knjižnica ima naročene tudi štiri revije, po katerih ljudje zelo radi segajo.

Pomurski vestnik je močno razširjen v naših krajih. V poštne okolišu Rogaševci ga prejema 280 gospodarstev, v samih Rogaševcih pa kar 60 odst. hiš.

Za dosežene uspehe na zborovanju mladincev predvojaške vzgoje so bili odlikovani: Alojz Bartalanč iz Serdice, Viktor Mekš iz Nusko-ve, Karel Markoč in Anton Gider od Jurija.

Minulo leto je bilo v rogaševskem okolišu rojenih 47 fantov in 42 deklic. Umrla je 33 moških in 37 žensk. Poročilo se je 36 parov.

Letos se je poročilo že 10 parov.

O Dolnjih Slavečih redkokdaj beremo v domačem listu, čeprav smo precej aktivni, posebno še naša mladina. Pred kratkim je skupaj s člani SZDL uprizorila dramo »Prisega o polnoči«. Šolski prostori so bili daleč pretesni za toliko gledalcev. Igralci so svoje vloge dobro obvladali, v bodoče pa naj bi bolj pazili na knjižno izgovorjavo.

Mladi igralci pa bi prav gotovo bili še bolj aktivni, če bi tudi zanje našli primeren kotiček v združnem domu.

Po dolgih treh letih čakanja je v nedeljo prvič zasvetila električna luč tudi v Andrejcih. Na krajevnem slavu se je zbralo mnogo ljudi, ki so se pozno v noč veselili delovne zmage, za katero so tudi sami mnogo prispevali, saj meri vaško omrežje okrog 4 kilometre. Največ zaslug za to pridobitev ima elektrifikacijski odbor pod vodstvom tov. Jožeta Horvata.

V kratkem bo pri Vidmu ob Ščavnici gostoval ansambel Slovenskega narodnega gledališča iz Maribora s Patrickovo »Vročo krvjo«. Prebivalci Vidma in okolice si bodo tokrat lahko ogledali dramsko predstavo umetniške vrednosti.

Pred kratkim je bil na Cankovi ustanovni občni zbor Ljudske tehnike. Udeleženci so se zavzemali predvsem za radijski in moto-krožek. Nimajo pa materialnih sredstev za ustanovitev foto-krožka. Morda bi jim lahko pomagala društva z večjo tradicijo, ki imajo na zalogi dovolj materiala?

Pozvačini iz Doline so že sredi januarja vabili vaščane in okoliške ljudi na svoje »borovo gostuvanje«. V mnogih hišah so bili gostoljubno sprejeti, v nekaterih pa niso dobili niti lepe besede. Kljub temu so nabrali precej darov in so hvaležni dobrim ljudem. Svojo odločitev bodo vaščani Doline uresničili v nedeljo, 17. februarja. Gostom pa že sedaj zagotavljajo, da jih ne bodo razočarali.

Cankovska mladina je rada vesela. Poleg igre, ki jo resno studirajo in pripravljajo za oder, prirejajo vsako nedeljo tudi mladinski ples. Na njem se fantje in dekleta izživljajo ob zvokih harmonike — seveda brez prisotnosti alkohola.

Pred kratkim so udeleženci traktorskega tečaja na Kmetijski šoli v Rakicah opravili zaključne izpite. Tečaj je organizirala Okrajna združna zveza v M. Soboti in je trajal od 21. januarja do 2. februarja.

Tečaja se je udeležilo samo 16 traktoristov, čeprav je v okraju kar 48 vozačev, ki še nimajo izpita za kvalificiranega traktorista. Udeleženci so poslušali strokovna in splošna predavanja; med drugim tudi o traktorju, kmetijskem strojništvu, poljedelstvu in zakonodaji, iz slovenščine in računstva. Predavanjem so traktoristi sledili z veliko vnemo in dosegli prav dobre učne uspehe.

Izpit je uspešno opravilo 14 udeležencev, 2 pa imata popravni izpit iz slovenščine.

Čebelarско društvo pri Vidmu šteje 66 članov. Lani so doživeli čebelarji velik udarec, saj jim je propadlo 927 panjev. Nekaj starih in neuporabnih panjev pa so odstranili.

Na letnem občnem zboru svoje družine, ki je bil pred kratkim, so se pritoževali zastran krmilnega sladkorja, v katerem so našli tudi živalske iztrebke, ki so vsekakor škodljivi in lahko povzročijo bolezen pri čebelah.

Sklenili so tudi, da si bodo za prihodnjo zimo nabavili čist sladkor, povabili v svoje vrste več mladih ljudi in poskušali dobiti dobro ajdo, ki bo medila. Dosedaj so v glavnem sejali korošico.

GOSTOVANJE CELJSKIH AKADEMIKOV V PREKMURJU

Zabavni ansambel Celjskega akademskega kluba bo v teh dneh gostoval tudi v Prekmurju: v nedeljo ob 16. uri v Beltincih in ob 19.30 v Lendavi ter v ponedeljek v Murski Soboti.

V zabavnem programu bodo sodelovali: celjski instrumentalni kvintet, pevski trio in slušateljska akademija za igralsko umetnost in znani humoristi Matevž iz Ljubljane.

SEMINAR ZA ODBORNIKE SZDL v Križevcih pri Ljutomeru

V Križevcih pri Ljutomeru so imeli pred kratkim seminar za voditelje SZDL. Seminar je vodil tov. Aleksander Pirher, sekretar ObK ZKS, na njem pa so se dodobra pomenili o tem, kako naj letos delujejo izvoljeni odbori SZDL.

Predvsem bodo morali bolj skrbeti za mladino in pomagati njenim organizacijam. Mlade ljudi je potrebno redno seznanjati s političnim in gospodarskim dogajanjem

pri nas. Društva so dosedaj premalo skrbela za strokovno vzgojo svojih članov, še manj pa za politično. Tudi družbeno upravljanje naj bi se bolj uveljavilo. Vaški odbori SZDL bodo sestavili trimesečne delovne programe in jih začeli uresničevati. Na seje se je potrebno dobro pripraviti, članstvu pa večkrat poročati o mednarodnih političnih dogodkih.

(nb)

Odprto pismo Diniju Titanu

Tovariš Dini Titan!
V številki »Pomurskega vestnika« dne 31. januarja letos si objavil nekakšno oceno Budakove drame »Met« , ki smo jo uprizorili v naši vasi. Zdi se nam, da je v tonu Tvoje ocene prekrita zloba, ki se loči od dobronamerne in stvarne kritike.

Praviš, da bi bilo več psihološke resničnosti, če ne bi z izpusti okrnili besedila. Se morda ne čutiš nič krivega, ko si si med drugim prizadeval pri očetu Hermine Siniceve, naj hčerke ne pusti igrati, ker je to pohujšljiva igra?

Zakaj taka dvoiličnost?

In še nekaj! Omenjaš sprostitev po igri in namerno uživanje alkoholnih pijač v šolskih prostorih. Sam pa si posrednik prav takšne zabave ob zaključku kuharskega tečaja.

Ali si torej ne nasprotuješ?

Zakaj nasprotuješ akcionosti mladine? Zakaj mladini raje ne pomagaš? In zakaj odklanjaš sodelovanje v Socialistični zvezi, ko si vendar njen član in se šteješ za naprednega državljanca?

Mladina vasi Kupšinci

40 PRIJAV ZA DOPISNO EKONOMSKO SOLO

Nad 40 bivših borcev in aktivistov NOB iz Pomurja se je doslej že prijavilo za Dopisno ekonomsko šolo v Ljubljani. Pobudo za vpisovanje je dalo okrajno vodstvo Zveze borcev, ki bo tudi skrbelo, da si bodo vpisani lahko na posebnih seminarjih utrjevali pridobljeno znanje. V ta namen so imenovali dve komisiji.

S samostojnim študijem in s pomočjo domačih pedagoških delavcev bodo lahko vpisani v treh letih absolvirali srednjo ekonomsko šolo in si pridobili potrebno znanje za boljše opravljanje poklicnih poslov v gospodarskih organizacijah in ustanovah.

K sestavku: Po dolgem odlašanju odločna kritika

Po nepopolnih podatkih smo v tretji številki PV objavili nekaj kritičnih pripomb o poslovanju kmetijske zadruge v Gornjih Petrovcih. Po najnovejših informacijah se nam zdi umestno, da nekatere trditve popravimo, vendar to ne spreminja dejstva, da je bila kritika združnikov že nujno potrebna in da bo potrebna še toliko časa, dokler ta zadruga ne bo ubrala boljše poti.

Zadruzi v G. Petrovcih dolgujejo združniki še vedno okrog milijon in pol din. Na izrednem občnem zboru so združniki zahtevali seznam dolžnikov in ugotovili, da sta največja dolžnika upravnik Šarkany in šofer Kerčmar. Vsak od teh dolguje preko osemdeset tisoč din. Upravni odbor je to dopuščal, vse do izrednega občnega zbora. Tudi nihče ni izterjeval dolžnikov.

Poleg teh je očitati upravnemu odboru petrovske zadruge še niz drugih slabosti, med katerimi je na prvem mestu brezbriznost do kopičenja zalog v trgovini. Te zaloge znašajo pet in pol milijona din, kar ustreza višini namenskega kredita. Koeficient obračanja je 3,44, kar pomeni, da le štirikrat v letu obnovijo zaloge blaga, toda to ni točno, kajti nekatero blago razprodajajo hitro, nekatero pa leži na policah že več let. Tako je z manufakturo, ki je za 30 odstotkov dražja v primeri s cenami v Soboti. Na zalogo ostaja še keramika, steklo in železo. Jasno je, da zaradi tega ni dovolj sredstev za nabavo idočega in dnevno iskanega blaga — včasih manjka celo soli in petroleja.

Viktor Sirec

Nenavadno prijateljstvo ali pa so oči bolj lačne, kot želodec

Nad 2000 ljudi na „borovem gostuvanju“ v Soboti

tem opoldne opravili še razvezo zakona.

Povsod je bila prisotna množica vsaj 2000 ljudi, vendar niso vsi spremljali ves obred. Tako jih je bilo udeleženi tega pustnega slavlja, ki je posrečena ljudska satira, še precej več ljudi. Ze sam začetek

nekako po osmi uri zjutraj je bil zelo privlačen, zanimanje pa so vzbujali povsod živahni »pozvačini«, pisane »ciganice«, »putarji«, rešetarji, medvedi, žandarji s starimi trdimi klobuki s petelinjimi peresi madžarskih žandarjev, tajna policija, borovo sodišče in ostali. V fazanariji so bile privlačne posvadbice in drobni palčki. V gneči je imelo sodišče polne roke dela in še več policija in agenti, kajti »tatov« je bilo veliko in »tatvin« prav tako.

Vse to je spremljalo sproščeno ljudsko veselje. Največje zanimanje je vladalo za govor popa, ki je s svojim pridigarškim tonom povedal veliko humorja in hudomušnih resnic o ljudeh in njihovih slabostih. Precej huda borba je bila okrog vrha, ko je bor padel, kajti fantje so hoteli prirediteljem zagosti in odločiti vrh, da bi morali potem posekati drugi bor, toda nevestina čistost je imela dovolj odločnih branilcev.

Veselje ob »borovem gostuvanju« se je potem nadaljevalo še pozno v noč, kot se to ob »gostuvanju« spodobi. Škoda je le, da je le majhen krog ljudi lahko slišal vse, kar je bilo spregovorjenega, kajti manjkalo je ozvočenja, ki bi sicer moderniziralo stari ljudski običaj, bi ga pa zato ljudstvu še bolj približalo.

»Pozvačina« na pohodu

DELO IN VARNOST, št. 10-11 in 12

Z dvojno, deseto in enajsto ter z dvanajsto številko, ki sta pravkar izšli, je časopis »Delo in varnost« zaključil svoj prvi letnik. Zanimanje, ki ga je list prvo leto svojega življenja zbudil pri gospodarskih organizacijah in podjetjih, nam priča, kako potreben in nujen je pri našem gospodarskem razvoju obzorik s področja organizacije in produktivnosti dela, psihologije dela, poklicnega svetovanja in higiensko-tehnične zaščite pri delu.

Iz vsebine 10-11 št. Franjo Aleš: Izobraževanje kadrov v industriji, — Leopold Pogačnik: Normiranje v industrijski proizvodnji, — Mitja Kamušič: Problemi personalne službe v podjetjih, — dr. Leon Jerovec: Odnos stroškov do produktivnosti, — Vojislav J. Petrovič: Pomen poznavanja poklicev, — inž. Janko Švajncr: Nesreče pri delu v slovenskih železarnah, — inž. Boris Gostiša: Mednarodno strokovno posveto-

vanje varnostnih inženirjev in tehnikov na Dunaju, — L. K.: Ustanovljeno je društvo varnostnih inženirjev in tehnikov LR Slovenije, — prof. Mirko Battistin: Zaščitna obleka, — inž. Boris Gostiša: Prirodni in umetni brusilni koloti (nadaljevanje).

Vsebinska 12 št. »Pogumno in vztrajno naprej« (uvodna beseda o dosedanjem delu revije in nekaj misli o naših politično-ekonomskih prizadevanjih in razvoju, povzetih iz govorov oz. člankov tov. Edvarda Kardelja, Svetozarja Vukmanoviča in Staneta Kavčiča), — Kaj vpliva na produktivnost v tekstilni industriji (dr. Jerovec), — M. K.: Informativni seminar personalne službe, — Anton Lebar: Razoredelnica o nezgoda, — prof. Battistin: Ščitniki za varjenje, — Bibliografija, — inž. Boris Gostiša: Prirodni brusilni koloti (nadaljevanje) itd.

SOBOŠKA KRONIKA

Poroke, rojstva in smrti od 2. do 9. Februarja 1957

Poročili so se: Alojz Petrič, uslužbenec, in Marija Puncer, uslužbenka, oba iz Murske Sobote; Dušan Černeka, uslužbenec, in Olga Fujs, uslužbenka, oba iz M. Sobote; Franc Benčak, mizarski pomočnik iz Rakičana, in Marija Ovsenjak iz Mlajtinec; Jožef Ozvatič, mizarski pomočnik, in Helena Vogrinčič, oba iz Kropa; Alojz Donša, zidarski pomočnik, in Marija Marič, oba iz Bakovec; Ignac Stuhec, uslužbenec iz Pirana, in Marija Gönc, babica iz M. Sobote; Janez Rajnar, delavec, in Matilda Lazar, delavka, oba iz Bakovec; Karel Flisar, čevljar, in Ida Perkič, oba iz Veščice.

Rodile so: Sarika Kodila iz Kušanovec, deklico; Antonija Kos iz Kropa, deklico; Karolina Horvat iz Brezovec, deklico; Irena Kuronja iz Križevce, dečka; Terezija Lepoša iz Adrianec, deklico; Gabrijela Deškovič iz M. Sobote, dečka; Helena Sapač iz Gradišča, dečka; Verona Ljub iz Lipe, deklico; Lojzka Sambolec iz Salinec pri Ljutomeru, deklico; Jolanka Kočiš iz Lončarovec, deklico; Jolanka Tolovaj iz Salovec, dečka; Anica Novak iz Bakovec, deklico; Ana Bakan iz Rankovec, deklico; Marta Režonja iz M. Sobote, deklico; Marija Kociper iz Melince, deklico; Helena Kološa iz Polane, deklico; Elizabeta Nemeš iz M. Sobote, deklico. Rodile so v soboški porodnišnici.

Umrli sta: Adela Zver iz Kovačevce, stara 45 let, in Julijana Poglič iz Rakičana, stara 60 let.

Okrajna zveza za telesno vzgojo »Partizan« Murska Sobota obvešča:

Ker je v letu 1957 državno prvenstvo za II. in I. razred mnogoboja v vajah na orodju že 4. in 5. maja v Osijeku, je Zveza sklenila, da bo izbilo vrst, ki se bodo lahko udeležile teh tekem, uresničila takole:

Društva, ki bodo sklenila, da plačajo vse stroške za vožnjo in oskrbo za svoje tekmovalce — od svojega kraja do Osijeka in nazaj — naj sporočijo Okrajni zvezi dan društvenih izbirnih tekem, ki morajo biti izvedene med 1. in 15. aprilom. Zastopnik republiške zveze, ki bo tekmam prisostvoval, bo na podlagi doseženih uspehov določil, če so vrste ali posamezniki že dovolj pripravljeni, odobril ali pa odklonil njihovo udeležbo na državnem prvenstvu (po določenih razpisih). Okrajna zveza bo naknadno določila tudi dan izbirnih tekem za vsa prijavljena društva s svojega območja. Društvenim vrstam in posameznikom (icam), ki v tem času ne bodo izvedli izbirnih tekem, ne bo dovoljena udeležba na državnih tekmah.

Opozarjamo, da je zadnji rok za izbirne tekme 15. april, ker državna zveza poznejših prijav ne bo upoštevala.

Republiško prvenstvo v obeh mnogobojih pa bo ob zletu od 28. do 30. junija v Ljubljani, kjer bodo sodelovale vse vrste, ki bodo na okrajnih prvenstvih zabeležile določen odstotek dosegljivih točk, kot je to predpisano z razpisom.

Tekma za starejše člane bo 17. marca v kraju, odkoder bo največ tekmovalcev in je razpisana v Vestniku št. 5 od 1. marca 1956 z dopolnili v Vestniku št. 19-20 od 15. oktobra 1956. Društva naj čimprej pošljejo prijave Okrajni zvezi, ker morajo okrajne zveze odposlati skupne prijave do 1. marca 1957.

Opozarjamo društva na pionirski mnogoboj, ki je bil razpisan v Vestniku št. 6-7 od 1. aprila 1956 z dopolnili v Vestniku št. 19-20 od 15. oktobra 1956.

Pošljite poročila Okrajni zvezi, kako daleč ste že s pripravami za izvedbo pionirskega mnogoboja.

Okrajna gasilska zveza Murska Sobota obvešča:

II. podčastniški tečaj: Ker smo prejeli precej prijav za II. podčastniški tečaj od OGZ Ptuj in Maribor, vabimo PGD, ki hočejo poslati na tečaj svojega člana, da nam to nemudoma ponovno sporoče. Tečaj se bo začel 25. t. m.

Zapisniki občnih zborov PGD: Kljub naročili še velika večina društev do danes ni poslala prepisa zapisnika občnega zbora v dveh izvodih svoji ObGZ. Nujno naročamo, da zamudniki to takoj storijo.

Gasilska loterija: 3. t. m. so bile izžrebane srečke, ki se končujejo s številkami:			
00	500.—	9417	20.000.—
590	5.000.—	102577	500.000.—
11	1.000.—	8	100.—
049001	500.000.—	278	2.100.—
18722	50.000.—	698	10.100.—
55	500.—	41659	50.000.—
193	2.000.—	96369	50.000.—
155	2.000.—	000049	200.000.—
24296	50.000.—		

Dobitke do 50.000 din izplačujejo vse pošte v Sloveniji do 6. aprila t. l.

Pregledi društev: Ker bodo ObGZ v kratkem pričele s pregledi gas. društev v smislu novega točkovnika, objavljenega v »Gasilskem vestniku« št. 12-56, stran 378, vabimo društva, da se temeljito pripravijo na pregled in ocenjevanje.

Prireditve: PGD Murska Sobota, eno izmed najstarejših gasilskih društev v Pomurju, bo priredilo v soboto, 2. marca t. l. svojo tradicionalno plesno veselico pri »Zvezdic« Iz pisarne OGZ

SAMOMOR

Anton Hajdič iz Vidonec, star šele 25 let, se je 4. februarja 1957 obesil v domači šupi. Njegove sestre so ga našle, ko je bil že mrtev. Vzrok samomora ni znan, verjetno pa je vmes nesrečna ljubezen.

ZDRAVSTVENA DEŽURNA SLUŽBA

Nedelja, 17. februarja 1957: dr. Ivan Amon, stanuje Lendavska 10 (novi blok). Od 8. do 12. ure v splošni ambulanti. — V nujnih primerih popoldne in ponoči na stanovanju.

Krvodajalci od 2. do 9. februarja 1957: Jože Burnik, Janez Temlin, Karolina Simon, Marija Škaper, Marija Novak, Jolanka Temlin, Veronika Temlin, Frančiška Horvat, Helena Zrinski, Helena Zeljko, Marija Darvaš, Franc Slavič, Edvard Stanec in Franc Zajc, vsi iz Moštanec; Stefan Rengeo iz Mlajtinec in Anton Fister iz Bakovec.

ČESTITKE

Dne 30. januarja 1957 je promoviral za doktorja tehnične znanosti na Brüxelski univerzi naš rojak ing. Ludvik Gyergyek iz Vidonec, asistent ljubljanske univerze. K uspehu mu čestitajo brat Rudi in starši.

Poročila sta se tov. Olga Fujs in tov. Dušan Černeka. Iskreno čestitamo! Kolektiv »Pomurskega tiska«.

Dne 21. februarja ob 19.30 uri OBČNI ZBOR PLAVALNEGA KLUBA PANONIJA v mali dvorani TVD »Partizan« M. Sobota.

Ljubitelji plavalnega športa vabljeni! Odbor

Kmetijska zadruga Mačkovec razpisuje službeno mesto POSLOVODJE

Nastop službe s 1. marcem 1957. Prosnje s kratkim življenjepisom in navedbo delovne dobe je poslati upravi KZ Mačkovec.

PREKMURCI, POZOR!

Več enostanovanjskih vseljivih hiš, malih in večjih posestev v bližini Ptuja, Kidričevega, Maribora in drugod ugodno proda

AGENCIJA V PTUJU.

Proda tudi različne stroje, motorje, traktorje, radioaparate itd. — Posreduje prodajo premičnin in nepremičnin vseh vrst. — Realitetna agencija Ptuj, Krempljeva ul. 8.

V »Uradnem vestniku« okraja M. Sobota (št. 18/56 z dne 4. okt. 1956) je izdal ObLO M. Sobota Odlok o hišnem redu.

HIŠNI RED

lahko kupite v knjigarnah in papirnicah CZP »Pomurski tisk« M. Sobota za 15 din.

PRODAM POSESTVO

6 ha z vsemi kulturami, s stanovanjsko hišo in gospodarskim poslopjem zaradi preselitve. — Cena ugodna. Kupec lahko prevzame tudi samo 3 ha zemlje okrog hiše. — Martin Golob, Slavšina 45, p. Videm ob Ščavnici.

RAZPIS

Na podlagi 32. člena Uredbe o kmetijskih zadrugah (Ur. list FLRJ št. 41 - 515-56) in sklepa sveta za gospodarstvo izdaja odsek za gospodarstvo Občinskega ljudskega odbora Murska Sobota na prošnjo Kmetijske zadruge Tišina naslednjo

o d l o č b o:

Prošnji Kmetijske zadruge Tišina na Tišini, s katero prosi za potrditev pogojev za razpis mesta upravnika te kmetijske zadruge in ki so:

Popolna srednja šola ali 10-letna komercialna praksa ter vsaj dveletna praksa na vodilnem mestu — se ugotdi in pogoji potrdijo s tem, da se k pogojem »še doda: Zaželeno je tudi nekajletna praksa v kmetijstvu.

Takso po tar. št. 1 in 7 zakona o taksah in občinska taksa po tar. št. 1 in 2a II. dela tarife Odloka Občinskega ljudskega odbora Murska Sobota o vpeljavi občinskih taks na območju občine Murska Sobota (Uradni vestnik OLO št. 9-56) in skupnem znesku 275 dinarjev je nalepljena in uničena na vlogi.

GORELO JE

30. januarja 1957 ob 10. uri ponoči je nenadoma začela goreti hiša in gospodarsko poslopje Mihaela Husarja v Veščici. Ogenj je uničil ostreže obeh poslopij, nekaj živil, precej sena in del gospodarskega orodja. Rešili so pa vso živino, vozove in še nekaj gospodarskih potrebščin.

Škoda znaša okrog 300.000 dinarjev, varovalnina pa 250.000 dinarjev.

Kako je ogenj nastal, še ni znano.

VREMENSKA NAPOVED za čas od 15. do 24. februarja

Prevladovalo bo suho, večinoma jasno vreme, le ob zaključku tega ali v začetku prihodnjega tedna je pričakovati manjše padavine. Temperatura bo padla.

Dr. M. V.

Tedenski koledar

Nedelja, 17. februarja — Silvina Ponedeljek, 18. februarja — Dragoslav Torek, 19. februarja — Miroslav Sreda, 20. februarja — Leon Četrtek, 21. februarja — Irena Petek, 22. februarja — Marjeta Sobota, 23. februarja — Marta

KINO

MURSKA SOBOTA — Od 15. do 17. februarja ameriški film »V Coloradskih kanjonih« (Predstave: 15. ob 17.30 in 20., 16. ob 20., 17. ob 10., 15., 17.30 in 20. uri) — 19. in 20. februarja danski film »Še ni prepozno« (Predstave: 19. ob 20., 20. ob 17.30 in 20. uri).

BELTINCI — 16. in 17. februarja jugoslovanski film »Ešalon dr. M«.

RADGONA — 16. in 17. februarja ameriški barvni film »Lahko je ljubiti« — 20. februarja ameriški film »Pod okriljem zakona«.

LENDAVA — Od 15. do 17. februarja francoski film »Stirje leteti vragi« — 19. in 20. februarja jugoslovanski film »Solaja«.

RADENCI — 16. in 17. februarja ameriški barvni film »Daljni sever« — 21. februarja francoski film »Gospod Ripoa«.

KRIŽEVCI PRI LJUTOMERU — 16. in 17. februarja ameriški film »Friderik Chopin« — 20. februarja jugoslovanskemški film »Hiša na obali«.

VERZEJ — 16. in 17. februarja nemški barvni film »Zemlja smehljaja« — 21. februarja ameriški film »Jutri bo bolj«.

ČEPINCI — 17. februarja film »Banket tihotapev«.

VELIKA POLANA — 17. februarja ruski barvni film »Sadko«.

MALI OGLASI

KUHINJSKO GRELENCO, dobro ohranjeno, prodam. — Naslov v upravi lista.

POSNEMALNIK znamke »Vega«, malo rabljen, in »Neiser«-stiskalnice za izdelovanje satnic, prodam. — Franc Kolar, Gajševci, p. Križevci pri Ljutomeru.

POMURCI POZOR! 5 ha veliko arondirano posestvo z vsemi kulturami, vinograd, novi nasad na lepi legi v bližini Gor. Radgone prodam takoj zaradi družinskih razmer. — Naslov v upravi lista.

LESENO HISO, z opeko krito, prodam po ugodni ceni v Peskovcih. Informacije: Puconci št. 4.

LEPO POSESTVO, ca 6 ha z gozdom, ugodno naprodaj blizu Maribora. Informacije: Maribor, Engelsova ul. 74.

HISO Z VRTOM in gospodarskim poslopjem v središču Gor. Radgone in 2 in pol ha gozda, lahko tudi posebej, prodam. — Bohinec, Mele 24.

LEPO POSESTVO, ca 5 in pol ha z vsemi kulturami ob glavni cesti, stanovanjska hiša novo renovirana, novo gospodarsko poslopje z električno napeljavo v brezhibnem stanju, 14 km od Maribora, ugodno naprodaj. — Ernest Valentan, Dolge njive št. 3, p. Voličina v Slov. goricah.

IZVRSTEN SADJEVEC vam nudi v vseh količinah po dnevni ceni Vinogradniško posestvo Kapela, p. Slatina Radenci.

MAJHNO POSESTVO, 1,50 ha s hišo in gospodarskim poslopjem ugodno prodam v bližini Ljutomera. — Poizvedbe: Ana Kolmanič, Križevci 27 pri Ljutomeru.

VALJČNI MLIN IN POSESTVO prodam. — Poizvedbe: Albin Petovar, Lenart, Slov. gorice.

HISO v središču M. Sobote, primerno za obrtnika, možna zamenjava izven centra Ljubljane, prodam. Naslov: Marija Klepec, Beltinci.

POSTELJO, OMARO, MIZE, FOTELJE, lado za moko, zidan štedilnik — prodam. Vprašati: Puconci 32.

R A Z P I S

Komisija za volitve in imenovanja pri Občinskem ljudskem odboru Lendava razpisuje po 40. členu Splošnega zakona o ureditvi občin in okrajev (Ur. list FLRJ št. 26/55) in 103. člena Statuta občine Lendava naslednja

delovna mesta:

1. Pisarniškega uslužbenca za Krajevni urad Gaberje
2. Pomožnega matičarja pri Občinskem ljudskem odboru Lendava
3. Referenta za imovinsko-pravne zadeve
4. Pogoj: višja strokovna izobrazba
5. Tržnega nadzornika
6. Pogoj: srednja strokov. izobrazba
7. Referenta za skrbništvo
8. Pogoj: srednja strokov. izobrazba
9. Šefa oddelka za narodno obrambo
10. Pogoj: srednja strokovna izobrazba

Pogoji: nižja strokovna izobrazba. Za vsa delovna mesta je določena plača po uredbi, za 3., 4., 5., 6. in 7. delovno mesto pa še dopolnilna plača.

Prosnje z opisom dosedanjega službovanja in krajšim življenjepisom je poslati Obč. LO Lendava do 1. III. 1957.

MOŽ Z NEVARNIM S MEHLJAJEM

DAVID D. SINGLETON izposojevalec denarja

1.

Taka deščica je bila pritrjena na črvivih vratih v dvo-rišni zgradbi nekega zapuščenega poslopja v Charlotte Streetu. Bila je to četrta, v kateri živijo mnogi tujei in kjer imajo tatovi svoja skryvališča v podstrešnih sobicah. Nihče ni mogel slutiti dragocenosti za temi vrati. Ljudje, ki so imeli opraviti z Davidom Singletonom, so ga imenovali ode-ruha, policija pa je sumila, da je kupčeval z ukradenimi stvarmi. Toda Singleton je bil zadovoljen s seboj in z vsem svetom.

Inšpektor Grame je stopal z mešanimi občutki po slabo osvetljenih stopnicah, ki so vodile k Singletonovi »pisarni«. Starec mu je pisal, naj ga obišče in ni mu preostalo drugega, ko da sprejme povabilo. Oklevajoče je pozvonil.

Pozvonil je še enkrat, toda za vrati se ni nič zganilo. »Preklete!« je zagodrnjal. Zunaj je bilo v potokih in dolga pot semkaj je bila res dvomljiv užitek. Gosta megla, ki je ležala nad mestom, pa je še večala neprijetnosti de-ektivom Scotland Yarda, če so se zadrževali ob tej uri v Sohu.

Grame je hotel pravkar oditi, ko je prišel neki možki po stopnicah. Ko ga je zagledal, je obstal in vprašal:

»Kaj želite?« Zvenelo je nevljudno.

»Rad bi govoril z gospodom Singletonom,« je odvrnil Grame. »Ah, vi ste, Frogatt!«

Sele zdaj je hišnik spoznal inšpektorja. Obraz se mu je zjasnil.

»Če kdo stoji pred Singletonovimi vrati, se navadno kaj zgodi,« je rekel, »in danes je ravno pravo vreme za umor ali uboj. Rad bi, da bi se Singleton preselil kam drugam.«

»Če kdo stoji pred njegovimi vrati, se navadno kaj zgo-di?« se je čudil Grame. »Kaj naj to pomeni?«

»No, včeraj je tudi stal neki možki pred njegovimi vrati,« je odvrnil Frogatt. »Prav tako kot vi sedaj. Ko se na njegovo zvonjenje ni nihče odzval, je tolkel s pestmi po vratih, da je donelo po vsej hiši. Naenkrat je Singletonov služabnik naglo odprl vrata, zgrabil moža za ovratnik in ga vrgel po stopnicah. Šlišal sem še, ko je pri izhodu za- vpil: vrat mu bom zabil.«

»Lepo se obeta Singletonu,« je resno dejal inšpektor. »Ne verjamem, da bi človeštvo žalovalo za njim. Ali ne veste, kje je, Frogatt?«

»Mislim, da je doma,« je odgovoril hišnik. »Se pred pol ure je gorela luč v stanovanju in jaz ga nisem videl, da bi odšel.«

»Toda nihče se ne oglasi,« je zagodrnjal Grame in še enkrat pozvonil, vendar tudi tokrat brez uspeha.

»Čudno,« Frogatt je skomignil z rameni. »Toda saj veste, kakšen je. Če se mu ne zljubi, pa enostavno ne odpre.«

Njun pogovor je prekinil ženski glas, ki je zadonel od spodaj.

»Larry, kje pa spet tičiš?«

»Ah, to je moja žena,« je dejal Frogatt. »Najbrž je ve-čerja na mizi. Inšpektor, lahko noč. Poskusite še enkrat. Iz hiše pa boste že našli brez mene.«

Hišnik je pohitel po stopnicah navzdol in ko je hotel Grame še enkrat pozvoniti, je zasiljal za vrati govorico. Najbrže je Singleton odprl vrata, ki so vodila v predsobo, kajti glasovi so bili jasni in razločni. Zdaj je bilo Gramu jasno, zakaj je zaman zvonil.

»Dovolj mi je vašega izzemanja,« je dejal glas. »Če me boste prisilili k skrajnosti, bom napravil konec. Obupan človek je vsega zmožen.«

Zadonel je vrešček smeh. Grame je takoj spoznal, da se tako porogljivo smeje Singleton.

»S čem boste končali, dragi prijatelj?« se je rogaj. »Bo- ste napravili konec vašemu ubogemu življenju? No, nihče se ne bo jokaj za vami.«

»Toda vi se boste jokali za vašim denarjem,« je dejal drugi.

»Preveč ste bojazljivi, da bi si jemali življenje,« je po-rogljivo odgovoril stari oderuh. »Zaradi tega pa boste tudi plačali.«

»Morda pa nisem toliko bojazljiv, da vam ne bi upih-nil luči življenja,« je grozil mož, katerega glas je bil Gramu neznan.

Singletonov glas je zvenel zamolklo, ko je odgovoril: »Tudi tega si ne upate —«

Tako?« je dejal neznanec in inšpektor Grama je za-slišal rahel zvok, kot če bi kdo napel petelina pri revolverju. Za trenutek ga je premagala skušnjava, da bi se splazil od tod, ker si je prej želel Singletonovo smrt, kot pa da bi jo obžaloval. Potem pa je zmagal nad to skrivno željo občutek dolžnosti.

Singletonov glas je rastel v vrešček krik:

»Dajte mi sem revolver — vi, ne hodite mi blizu — saj ste ponoreli — kričal bom na pomoč!«

»Tega ne boste storili,« se je rogaj neznanec. »Če samo odprete vaša umazana usta, vas bom na mestu ustrelil.«

»Slišali vas bodo in obesili,« je zastokal Singleton. »Jaz se bom z vami —«

»Pogajal — za to je že prepozno, Singleton. Pojdite k steni in odprite blagajno.«

Inšpektor Grame je prislonil uho na vrata in vročično poslušal. Neskončno vesel je bil, da je Larryja njegova boljša polovica poklicala k večerji, sicer bi zdaj tolkel s pestmi po vratih in tako končal preprij obeh možkih. On pa je imel dovolj vzrokov, da si ga je želel.

»Cisto k steni, Singleton,« je zapovedal zdaj neznanec.

»Če boste počenjali neumnosti, je končano z vami.«

»Ključa nimam pri sebi,« je zatrjeval izposojevalec de-narja.

Porogljiv smeh je bil odgovor.

»Ena, dve, tri.«

Slišati je bilo, kako se je obrnil ključ v blagajni, po-tem pa poseben šum, kot brenčanje vrtavke. Grame ni ve-del, kaj naj bi ta zvok pomenil.

Tako, Singleton, zdaj pa stopite k drugi steni. Če imate srečo, so papirji, ki jih iščem, v blagajni. Če pa jih ne bi bilo, bi jaz na vašem mestu že zdaj izmolil poslednji oče-naš.

Nekaj časa je bilo vse tiho, potem pa je naenkrat pa-del strel. Šledil mu je krik, stokanje in nato je bilo spet vse tiho.

Za hip je inšpektor pomislil, da bi enostavno izginil, toda takoj se je spomnil, da je Frogatt vedel za njegov predvideni obisk pri Singletonu. To bi lahko imelo pozneje zanj neprijetne posledice. Z dolgimi koraki je pohitel po stopnicah navzdol.

Frogatt je medtem že pritekel iz svojega stanovanja.

»Kaj se je zgodilo?« je vprašal s široko odprtimi očmi. Za njim se je pokazala gospa Ela Frogatt, neurejena starka, katere lasje se ta dan še niso srečali z glavnikom. Vila je roke, toda iz sebe ni spravila besede.

»Ne vem,« je odvrnil Grame. »V Singletonovem stano-vanju je nekdo streljal. Morda je bil umorjen.«

»Umor-j —« je začela gospa Frogatt.

»Da, umorjen,« je glasno dejal Grame in s tem dose-gel, da je hišnikova žena pohitela nazaj v stanovanje. Obrnil se je k Frogattu: »Imate ključ od Singletonovega stanovanja? Že med prepriom sem skušal vlomiti vrata, pa so bila premočna.«

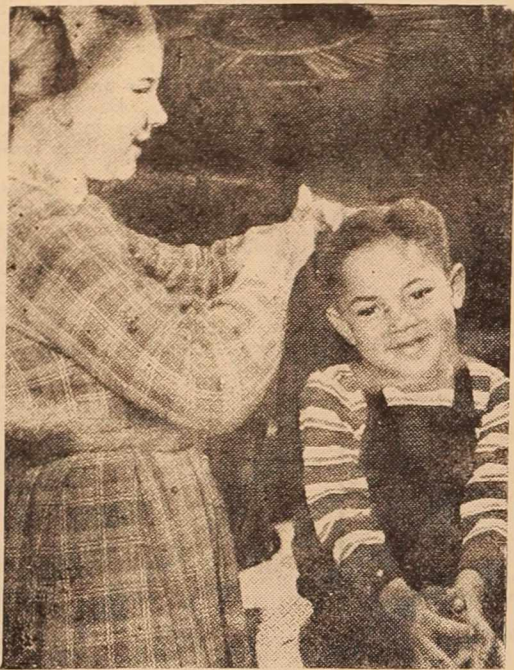
2. marca MAŠKARADA v Domu »Partizan« v M. Soboti

Mali »Amerikanci«

Statistična služba Zvezne nemške republike je objavila uradne podatke o številu nezakonskih otrok okupacijskih vojakov v Zahodni Nemčiji in o njihovi usodi. Ta statistika pravi, da je od leta 1945 do 1955 bilo rojenih 68 tisoč teh otrok, se pravi, da ima vsaki stoti otrok, ki je bil rojen v tem obdobju, za očeta nekega tujega vojaka, ki v večini primerov ne živi več na nemškem ozemlju. Mnogo jih sploh niso mogli ugotoviti in le majhen odstotek skrbi za svoje otroke.

Največ otrok ima za očete ameriške vojaške, ki jih je med okupacijskimi četami tudi bilo največ. Malih »Amerikancev« je od 75 do 80%. Posebni problem so otroci črnih vojakov. Obstajala je bojazen, da bodo ti otroci postali žrtve rasizma, toda pokazalo se je, da stvar ni tako huda. V Zahodni Nemčiji je danes okrog 4.500 malih črnec.

Kakšna je usoda teh otrok? Točno 73 odstotkov jih živi pri materah, ki večinoma delajo in jih same preživljajo. 13 odst. jih živi pri najbližjih sorodnikih, samo 13 odst. pa v tujih družinah ali otroških domovih. Pri črnih otrocih je položaj nekoliko drugačen. Z materjo jih živi samo 65 odst., pri sorodnikih samo 10 odst., ostala četrtina pa so v tujih družinah ali v domovih.

Mali črnc v Zahodni Nemčiji in njegova bela sestra sta dobra prijatelja. Do njunih otroških usod še niso prišle besede o rasizmu.

Zahodni Nemčiji

JOGURT

proti radioaktivnim žarkom

Japonski znanstvenik Sukehiro Higuši je na prvem kongresu atomskih znanstvenikov Japonske sporočil, da je jogurt učinkovito sredstvo proti škodljivim vplivom radioaktivnih žarkov na človeški organizem. Pravi, da vsebuje jogurt velike količine snovi, ki ščitijo organizem pred radioaktivnostjo.

Čuden jedilnik

Dva mlada znanstvenika, mož in žena, sta odšla na čudno potovanje. On je Anglež, ona pa prava anamska princesa. Spoznala sta se na univerzi v Cambridgeu, kjer sta oba študirala etnologijo.

Na poročno potovanje sta odšla v domovino neveste, kjer živi plemo Moji. Ko sta se vrnila, sta opisala med drugim tudi čudno gostijo, ki sta je bila deležna pri poglavarju tega plemena. Na »jedilnem listu« so bile kuhane rdeče mravlje, kuhane korenine in kot posladek še kuhani netopirji, ki so bili močno začinjeni. Gostijo pa so prisotni zalili z riževim žganjem.

Delavec odkril zakopan zaklad

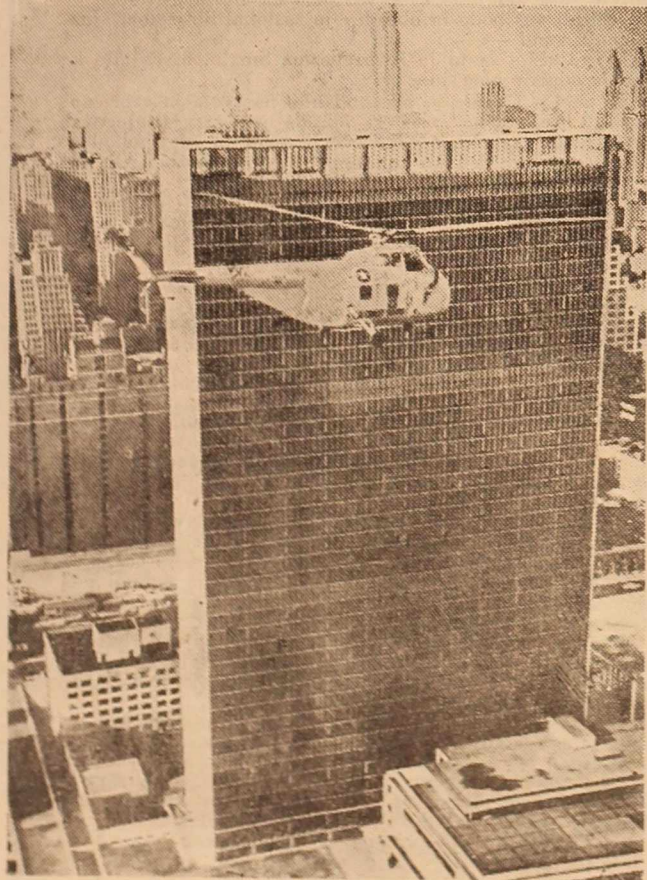
Neki francoski delavec je prekopaval zemljo okrog svoje hišice. Naenkrat je zadel z lopato ob nekaj trdega. Pogledal je in zagledal

kovinasto škatlo. V njej je bilo 600 zlatnikov. Deliti mora sicer z državo, vendar mu bo ostalo še skoraj 2 milijona frankov.

NAJDEBELEJŠI ČASOPIS NA SVETU

2. decembra lani je bila nedelja in časnik »New York Times« je izšel na 550 straneh. Vsak izvod je tehtal 2 kg in 870 gramov. Naklada je bila 1.598.000 izvodov. Za tiskanje so porabili 3.560 ton papirja in 128

tisoč kg tiskarske barve. Časopis so prodajali po isti ceni, saj so oglaševali vse stroške. Seveda je med temi 550 stranmi tudi bilo največ oglasov.

NEW YORK - V OSPREDJU PALAČA OZN

Neverjetno, toda resnično

...Pacijent M. Parkins iz neke londonske norišnice je vsako nedeljo stavil v športni stavi. Nekega dne se mu je nasmehnila sreča in zadel je okrog 50 milijonov dinarjev v našem denarju. Žena, ki že 18 let ni obiskala moža, je takoj prišla in pokazala nenavadno skrb za bolnika.

...V industrijsko zelo razviti Veliki Britaniji je samo 40 žena-inženirjev.

...Neko potniško letalo se je zaleto v vulkan Ometepe v Nikaragui. V letalu je bilo 13 potnikov in 5 člani posadke.

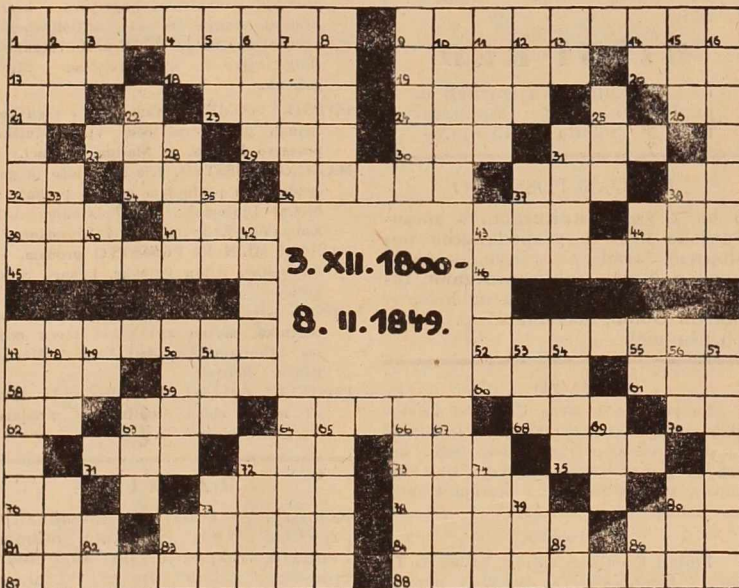
Kdor kupi avtomobil, dobi bencin zastonj

Znana nemška avtomobilska tovarna Volkswagen se na vse kriplje trudi, da bi povečala izvoz svojih avtomobilov v Venezuelo. V ta namen si je izmislila posebni reklamni trik. Vsakdo, ki kupi njen avtomobil v Venezueli, dobi eno leto bencin zastonj. Seveda je tam bencin zelo poceni, saj ga imajo na pretek. Kupljeni avto pa pripeljejo vsakomur pred večna vrata.

...Pred nekim angleškim sodiščem se je moral zagovarjati pešec, da je »pohodil« avtomobil. Ko je nepazljivo šel prek ulice, se je zaleto v parkiran avtomobil in ga poškodoval. Plačati je moral 28 funtov šterlingov kazni.

...Poštariji in inkasanti v Nemčiji so dobili denarce z alarmnimi sireni, ki začnejo tuliti takoj, ko tat zgrabi za denarnico.

Prešernova nagradna križanka

Vodoravno:

1. začetnica imena in priimek našega največjega pesnika, 9. zabavljivi napis pesnika pod 1. vodoravno, 17. kraj pri Hrastniku-dolina, 18. za določeno namen postavljeno moštvo-posadka, 19. hrib pri Beogradu, 20. graški atletski klub, 21. pripovedna pesnitev, 23. gizdalin-nadutež — domišljavec, 24. gadalo na strune, 26. egiptčanski bog sonca, 27. zamašek, 29. odmev, 30. ime filmske igralke sloven. narodnosti, 31. jezen, čemer, 32. in (latin), 34. pesem pesnika pod 1 vodoravno — krajevni prislov, 36. prizorišče v cirkusu, 37. sorodnik, 38. učenje, 39. ostanki premoga, 41. restavracija in bife v Ljubljani, 43 del glave, 44. žensko ime, 45. začetnica imena in priimek našega pesnika balad romanc, 46. cenzor slov. knjig, nasprotnik pesnika pod 1 vodoravno, 47. ime iz Krsta pri Savici, 52. poklic (pri železnici) 58. priden, 59. grška črka, 60. postaja rdeč (narobe) 61. pripadnik slovenskega naroda, 62. del kolesa, 63. doba, vek, 64. pesniška oblika, 68. pristanišče na Finskem, 70. dva enaka samoglasnika, 71. hiter, 72. odeja, 73. otok na Jadranu, 75. veznik, 76. nikalnica, 77. uporabljamo jih pri prevažanju sena z vozom (4 skl. množ.) 78. ovčja koža, ovčje krzno, 80. vprašalnica, 81. vrsta vrbe, 83. papeževa krona, 84. južna rastlina (množina) 86. zajec (srbohrv.), 87. priimek in ime slovaškega pesnika, prijatelja Prešerna, 88. pesem pesnika pod 1 vodoravno.

Navpično:

1. začetnica imena in priimek slovenskega pisatelja (Trojka), 2. duhovnik (srbohrv.), 3. ljudska republika (kratica narobe), 4. prislov, ki izraža nadaljevanje, 5. ven

Dr. Adams je kriv ...

Pred kratkim smo poročali o največjem procesu zadnjih let, ki se je začel proti uglednemu zdravniku dr. J. B. Adamsu iz letoviškega mesta Eastbourn. Obtožujejo ga, da je spravil več svojih pacientk na drugi svet, pred tem pa jih še pregovoril, da so se ga spomnile v oporoki.

Preiskava je trajala več mesecev. Sodišče v Eastbournu je spoznalo dr. Adamsa za krivega in zdaj se bo moral zagovarjati pred sodiščem v Londonu. Prvo sodišče ga namreč ne more obsoditi.

Dr. Adams se dobro brani in ima tudi najboljše odvetnike, toda vidi se, da mu bodo dokazali, ki jih je zbral znani inspektor Scotland Yarda Hannam, zategnili vrv okrog vratu. Če bodo dr. Adamsu dokazali

„Prilepljen“ promet

Promet na cesti iz Akije proti Milanu je bil te dni dobesedno »prilepljen«. Neki kamion, ki je vozil sode s tekočim lepilom, se je hotel izogniti majhnemu avtomobilu, a je pri tem odletel s ceste. Sodi so padali na tla in se razbili. V hipu se je kamion prilepil, za njim pa še osebni avtomobil. Potniki se niso mogli ganiti iz vozil, ker bi se jim sicer pripetilo isto. Ljudje, ki so hodili mimo, jim niso mogli pomagati, policija in žandarmerija pa prav tako ne. Nihče ni hotel stopiti na cesto, da se ne bi prilepil nanjo. Šele ko se je lepilo posušilo, se je promet spet »odlepil«.

Ljudje, ki se nikdar ne lažejo

Italijanski etnolog Tullio Tentori, ki se je pred kratkim vrnil z znanstvenega potovanja po Venezueli, je odkril plemo Piaroas, ki doslej ni imelo nobenega stika s civilizacijo. Pripadniki tega plemena hodijo popolnoma golj po svetu, ne bojujejo se, ne ubijajo ljudi in ne živijo ter se ne lažejo. To pa je zadosten dokaz — da so primitivni.

zločine, katerih ga dolžijo, je to vsekakor pošast v človeški podobi. Inspektor Hannam trdi, da ima trdne dokaze, da je dr. Adams umoril najmanj sedem svojih pacientov. Sumijo pa, da jih je bilo še več.

TOSCANINI v anekdotah

O nedavno umrlem svetovno znanem dirigentu Arturu Toscaniniju kroži mnogo anekdot.

○ V tistem času, ko je Toscanini še kraljeval v milanski Scali, je okrogla dvorana za paje nosila nič kaj prijeten vzdevek »mučilnica«. Toscanini je navadno delal v svoji de-

lovni sobi, obenem pa poslušal vaje. Večkrat se je zgodilo, da je skočil pokonci, zdrvel po hodniku, naglo odprl vrata »mučilnice« in zgrabil za vrat najslavnejšega italijanskega tenorja ter zavpil:

»Kako dolgo se boste še trobentali tu vi, z vašim umazanim glasom...«

○ Morda samo enkrat v svoji dolgi umetniški karieri je Toscanini naletel na enakopravnega nasprotnika — na slavnega ruskega pevca Saljapina.

Bilo je ob predstavi »Borisa Godunova«. Toscanini je prekinil dirigiranje in zasikal dovolj glasno, da ga je slišala vsa Scala:

»Pardon, gospod, ali ne bi hoteli peti tega, kar je napisal Musorgski?«

Toda zmotil se je, če je mislil, da lahko dirigira Saljapinu. Dostojanstveni Boris Godunov — Saljapin je hladnokrono odvrnil dirigentu Toscaniniju:

»Gospod, vi igrate note, jaz pa pojem.«

Toscanini je odvihral iz dvorane. Tudi Saljapin je moral oditi z odra, čeprav je bil globoko prepričan, da bi lahko nadaljeval predstavo brez Toscaninija.

○ Slavni dirigent je znal biti še bolj neopluđen, celo krut. Nekoč se mu je zamerila zela pevka, ki je imela zelo bujne dimenzije in ki je obenem poskušala spraviti svojo pevsko umetnost čimbolj v ospredje. Toscanini ji je ob neki vaji ozkliknil:

»Zakaj nimate tu, kar imate tam!«

Obenem pa se je njegova neusmiljena roka dotaknila najprej njenega čela, potem pa njenih ogromnih prsi.

ZAHODNA NEMČIJA — TRETJI NAJVEČJI IZVOZNIK NA SVETU

Lani se je Zahodna Nemčija povzpela na tretje mesto v svetovnem izvozu — takoj za ZDA in Veliko Britanijo. Skoraj polovica vsega izvoza, ki je dosegel skupno 51 milijard mark, so bila investicijska sredstva: stroji, naprave itd.

○ POMURSKI VESTNIK

Izdaja Časopisno in založniško podjetje »Pomurski tisk« v Murski Soboti — Direktor in odgovorni urednik Dragan Flisar — Uredništvo: Murska Sobotna, Trubarjev dvorec 5/II. — Telefon 1-58. Uprava in oglasni oddelke: Murska Sobotna, Koceljeva ulica 7 — Tel. 53 — Naročnina: četrtletna 100, polletna 200, celoletna 400 dinarjev — Rokopisov ne vračamo in ne odgovarjamo zanje — Tekoči račun pri Narodni banki v M. Soboti — Tisk Pomurske tiskarne v M. Soboti.